

DABARTIES BILDESIUOS

MIRĖ KUN. DR. J. KON-
CIAUS SESUTĖ LIETU-
VOJE

Kun. Dr. J. B. Koncius, Mt. Carmel, Pa. lietuvių parapijos klebonas, nuvykęs į Lietuvą rado ką tik mirusią ir palaidotą savo sesutę Mikaliną, kuri sunkiai sirgo. Mirė birželio 21 d., Palaidota Stulgijų par. kapuose.

SUZEIDE KUN. DR.
KONCIŲ

Kun. Dr. J. B. Koncius rašo iš Lietuvos, kad rugp. 8 d. vykstant iš Palangos į Kauną įvyko autobuso nelaimė netoli Katinėnų. Autobusas ką tik neapsivertė į daubą. Važiavęs tuo autobusu kun. dr. Koncius tapo smarkiai sutrenktas ir turėjo keletą dienų pagulėti.

"Darbininko" redakcija reiškia gilia užuojautą kun. dr. J. B. Konciui dėl jo sesers Mikalinės mirties ir taipgi dėl įvykusios nelaimės. Lai Aukščiausis kun. dr. Koncių stiprina sveikatoje.

KUN. KNEIŽIS REKO-
LEKCIJOSE

Kun. S. P. Knežis, šv. Jurgio lietuvių par. (Norwood) klebonas visą šią savaitę šv. Jono Seminarijoje, Brighton atlieka metines kunigų rekolekcijas. Grįš į savo parapiją šeštadienį, rugpiučio 28 d.

KUNIGUI UZDEJO
BAUSMĘ

Sarrebruck, Vokietija, — Rugp. 26, — Vokietijos nacių valdžia paliepė kunigui Holl, po arešto, užsimokėti 300 markių bausmę, nes jis pabaudęs berniuką, kuris nedalyvavo mokyklos vaikams šv. mišiose. Berniukas priklausė Hitlerio jaunimo organizacijos ir tuo metu buvo susirinkime. Nuo dabar katalikų mokytojai neturės teisės reikalauti, kad katalikų mokyklų vaikai būtų tikybos pamokose ar pamaldose ir jų bausti nevalia.

LONDONE 8.203.942
GYVENTOJAI

Londonas — Didžiajame Londone, paskutinėmis oficialiomis žiniomis, dabar yra 8.203.942 gyventojai. 1921 metais gyventojų buvo 7.480.201.

Paskutiniais metais pastebimas gyventojų kėlimasis iš miesto centro į pakraščius.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per
DARBININKO
LAIVAKORCIŲ

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

KAINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

PENKTADIENIS (Friday), RUGPIUČIO (August) 27 D., 1937 M., No. 64.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Vienas iš seniausių Lietuvos architektūros paminklų Kaune — Vytauto Didžiojo bažnyčia, kurioje palaidotas didysis lietuvių rašytojas kun. Juozas Tumas-Vaižgantas.

Iš A. L. R. K. Federacijos Kongreso

J. E. Vyskupas M. Reinys
Pakviestas Federacijos
Garbės Nariu

Lawrence, Mass. — Trečiadienį, rugpiučio 25 d. užsibaigė ALRK. Federacijos 26-tasis Kongresas, nors Kongresui buvo skirtos trys dienos. Kongresas pradėtas iškilmingomis šv. mišiomis šv. Pranciškaus lietuvių parapijos bažnyčioje. Šv. mišias atnašavo ir pamokslą pasakė J. E. vyskupas M. Reinys. Jam asistavo kun. P. Strakauskas iš Lowell, kun. dr. A. Bružas iš Nashua, kun. J. Vaičiūnas iš Cicero, Ill., kun. P. Juškaitis iš Cambridge ir kun. J. Švagždys iš Brockton.

Iš klebonijos į bažnyčią Jo Ekscelenciją lydėjo apie 40 svečių kunigų. Ji patiko K. of C. garbės sargyba. Sodalietais ir altoriaus berniukai.

Bažnyčioje dalyvavo ir miesto viršininkai. Bažnyčia, kuri buvo pilna žmonių, buvo gražiai išnuošta gėlėmis ir vainikais. Iš lauko bažnyčios nriekis buvo papuoštas vėliavomis ir gyvomis gėlėmis.

Laike šv. mišių labai gražiai giedojo mišias ir giesmes kvartetas, solistai ir solistės, vadovaujant p. muzikui P. Sakui.

Po šv. mišių prasidėjo Federacijos Kongreso sesija šv. Marijos (vienuo-liu Tėvu Augustinijonu) par. svetainėje, kuri taip pat buvo labai gražiai papuošta gėlėmis. Scenoje ir salėje buvo iškabinti ir išstatyti įvairūs reikšminiai obalsiai. Scenos viduryje buvo iliuminuotas kryžius, prie kryžiaus Popiežiaus Pijaus XI paveikslas, o apačioje paveikslas obalsis: "Kristus Mūsų Karalius".

Kongresa pradėjo malda Dvasios Vadas kun. J. Švagždys, kalba pirmininkas Dr. A. Rakauskas ir himnu, kurį sugiedojo visi dalyviai, vadovaujant

komp. A. Aleksiui iš Waterbury.

Į Garbės Prezidiumą Kongresas pakvietė J. E. vyskupą Reinį, kun. K. Urbonavičių, kun. dr. J. Navicką, MIC ir kun. J. Balkūną.

Kongreso prezidiumą sudarė šie: vedėjas — komp. A. Aleksis iš Waterbury; pagelbininkais — p. K. Vaikšnoras iš Pittsburgh, Pa. ir adv. K. Kalinauskas iš Dorchester; sekretoriais — p. Mikas Bigenis iš Philadelphia ir p. Petras Aikšnoras iš Worcester.

Rezoliucijų Komisija: — kun. J. Balkūnas iš Mass-peth, N. Y.; p. A. F. Knežys iš Norwood; p. L. Šimutis ir Dr. A. Rakauskas iš Chicago ir p. A. J. Mažeika iš Brooklyn.

Revizijos komisija: — A. Peldžius, A. Tamkevičius ir Vl. Paulauskas. Mandatų komisija: — mok. A. Pinaitė, F. Krancevičius, A. Jurgelaitis ir E. Čiočys. Sveikinimų — kun. P. Juras, kun. P. Strakauskas ir Jonas J. Romanas.

Pirmoji sesija baigėsi prezidento išrinkimu. Pietus Pietu metu fotografuoti prie šv. Pranciškaus lietuvių parapijos bažnyčios. Popietinėje sesijoje išklausyta Centro Valdybos raportų ir kun. K. Urbonavičiaus ir kun. dr. Jagmino referatų.

Vakare, šv. Marijos parapijos auditorijoje įvyko koncertas, kurio programą išpildė šv. Pranciškaus par. šv. Cecilijos choras, solistai ir solistės, vadovaujant muzikui P. Sakui. Turiningas kalbas darbininkų klausimu pasakė J. E. vyskupas M. Reinys, Dr. Antanas Rakauskas ir kun. J. Švagždys, LDS. Centro Pirmininkas. Kalbos ir dalis muzikalės programos buvo transliuojamos per radio WLLH, Lowell iš kur telefonu buvo sujungtas su šv. Marijos par. auditorija. Koncerto programa buvo artistiskai išpil-

(Tęsinys 3 pusl.)

GAVO MOKETI UŽ
ŠNIPINĖJIMĄ

New Cumberland, W. Va. — Rugp. 26, — Weir-ton Steel Co. darbininkas, Luigi Williamson, valdžios darbo skyriui liudijo, kad jis gaudavo \$20.00 į savaitę už šnipinėjimą unijos darbininkų. "Per keturias savaites", jis sakė "aš kompanijos viršininkui reportavau apie darbininkų unijos veikimą, paskui aš prisidėjau prie unijos ir dabar unijai darbuojuos". Jis sakė, kad surašęs apie 600 darbininkų į uniją.

DU KUNIGAI NUKAN-
KINTI RUSŲ KALĖJIME

Varšuva, Lenkija —

Rugp. 26, — Du kunigai mirė nuo bolševikų kalėjimo kankinimų. Kun. Ignas, kuris buvo iškentėjęs baisiausius kankinimus būdamas 7 metus bolševikų kalėjimuose, mirė, sugrįžęs į Lenkiją. Kun. Barasevičius mirė kalėjime.

VOGTĄ LAIKRODĮ IKI-
ŠO Į POLICININKO
KIESENĘ

Kaunas — Rugp. 5 d. apie 2 val. Laisvės al. bu-dintis policininkas, pasivijęs, Miesto sode sulaukė vagį, kuris viename restorane iš kartu gėrusio piliečio buvo pavogęs laikrodį ir piniginę, kurioje buvo 60 litų pinigų. Sulaukytasis mėgino prieštintis policijai pareikšdamas: "Šausiu nelįsk", bet pasirodė, kad jis jokio ginklo neturėjo.

Pinigus rado vagies kišenėje, bet, didžiausiam visų nustebimui, po trumpo laiko laikrodį atrado savo kišenėje jį sulaukęs policininkas. Matyti, vagis sugebėjo mikliai "apsisukti".

Pinigai ir laikrodis grąžintas nukentėjusia m. Kaune, ligi šiol policija dar nebuvo sulaukusi tokio vagies.

Japonai Peršovė Anglijos Ambasadorių

ISPANIJOS SUKILĖLIAI
UZĖMĖ SANTANDER

Henadye, — Rugp. 25 d. Ispanijos sukilėliai užėmė Santander miestą, paskutinę radikalų tvirtovę šiaurės Ispanijoje. Tas laimėjimas yra reikšmingas, nes gali užbaigti civilį karą.

Dabar sukilėliai galės visas pajėgas sutraukti į Madrido frontą.

DARBININKAI LAIMI
TEKSTILĖS INDUSTRI-
JOJE

Lawrence, Mass. — Rugp. 26 d. Sidney Hillman, pirmininkas Textile Workers organizacijos komiteto paskelbė, kad Ameri-cano Woolen kompanija sutiko leisti savo darbininkams laikyti rinkimus, kuriuose jie galės pasisakyti ar jie nori, kad TWOC, kuri yra dalis CIO, būtų jų atstovas visose derybose su darbdaviais.

American Woolen kompanija yra didžiausia vilnonių audimo dirbtuvė visame pasaulyje. Jai priklauso Wood ir Ayer fabrikai. Jose dirba virš 10,000 darbininkų, kurių tarpe yra daug lietuvių.

DARBININKŲ NESUSI-
PRATIMAI

Atlantic City, N. J. — Rugp. 25, William Green, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos paskelbė, kad čarteris West Virginia Darbo Federacijos bus atimtas už tai, kad Federacija savo suvažiavime leido CIO delegatams dalyvauti suvažiavime. Pranešama, kad iš 650 delegatų 500 buvo iš mainierių unijos, kuri yra dalis CIO.

Prieš atimant čarteri būsiąs tardymas ir, jei faktai parodytų, kad ištikrųjų Darbo Federacijos leido CIO delegatams dalyvauti suvažiavime, tai čarteris bus atimtas ir bus daromi žygiai West Virginia Darbo Federaciją perorganizuoti.

Anksčiau buvo išleistas įsakymas, kad Darbo Federacija tuojaus pašalintų iš savo tarpo visas unijas, kurios dedasi su CIO.

157 SPECIALŲS TRAU-
KINIAI Į LIURDĄ

Paryžius, Prancūzija, — Rugp. 26, — Šią savaitę Prancūzijos Katalikai daro kelionę į stebuklais šventą vietą — Liurdą. Reikia 157 specialių traukinių, kad būtų galima didžiausią tikinčiųjų būrį atvežti į Liurdą. Maldininkų burys, tik iš Prancūzijos, susidarė daugiau kaip 150,000 žmonių.

Shanghai, — Rugp. 26

d. du japonų kariniai orlaivai puolė automobilį, kuriuo važiuo Anglijos ambasadorius, Sir Hugh Knatchbull - Hugessen iš Nanking į Shanghai. Japonai atidarė ugnį iš kulkosvaidžių ir ambasadorius buvo persautas ir sunkiai sužeistas. Britų karo attache, kuris važiuo kartu su ambasadorium išsoko iš automobiliaus, kuris buvo papuoštas Britų vėliava, patirti priežastį šio netikėto užpuolimo. Į jį japonai paleido bombą, kuri sprogdama pertrenkė karo attache. Britai labai susijaudino dėl šio įvykio ir tuojaus pasiuntė japonams griežtą protestą.

Į Jungtinių Valstybių ir Britų pasiūlymą, kad japonai ir kiniečiai tuojaus paskelbtų paliaubas ir stengtųsi savo ginčą išspręsti taikiu būdu, Japonijos premjeras, Konoye, pareiškė, kad tokie pasiūlymai yra mažos vertės, ir kad Kinija turi būti nubauta jėga.

Japonai paskelbė blokadą visame Kinijos pajūryje kinų laivams ir dar paklausio Wood ir Ayer fabrikai. Jose dirba virš 10,000 darbininkų, kurių tarpe yra daug lietuvių.

Mūšiai tarp Japonų ir kiniečių eina smarkiai visais frontais.

KINIEČIAI PASIRODĖ
PERSTIPRŲ SHANG-
HAI FRONTE

Iš Japonijos-Kinijos karo lauko. Kruvini mūšiai, kurie tęsiasi per kelias dienas Shanghai fronte, didelių permąnų nepadarė. Kiniečių kariuomenė nors ir buvo priversta išeiti į platesnį kovos lauką, bet japonams Shanghai miestą nepavyko užimti, ir gal nepavyks. Japonijos kariuomenė įsistiprino Yangtze upės pakraščiuose į šiaurę nuo Shanghai. Japonai laukia daugiau kariuomenės iš Japonijos.

Mūšiuose Hopeh provincijoje kiniečiai taip pat tvirtai laikosi. Bet japonai skelbia, kad jiems pavykė smarkiai suplikti kiniečius ir užimti Kalgan miestą, Chahar provincijos sostinę.

Anglijos valdžia laukia iš savo atstovybės pranešimo apie jos ambasado-

riaus peršovimą. Gavus patikrintas žinias, imsis žygių prieš Japoniją.

Visoje Europoje karo debesiai slankioja ir gali bile minutę užliepsnoti pasaulinis karas. Sovietų Rusijos valdžia norėtų stoti Kinijai į pagalbą, bet bijosi ne tiek Japonijos, kiek Vokietijos. Be to sovietai turi daug bėdų su Ispanija. Santander miestą užimtas. Pergalė Ispanijos sukilėlių pusėje. Taigi smūgis ne tik Valencijos radikalų valdžiai, bet ir sovietams.

J. E. VYSKUPAS M. REI-
NYS IŠVYKO Į KANADĄ

Ketvirtadienį, rugpiučio 26 d. kun. J. Švagždys, LDS Centro pirmininkas savo automobiliu iš Lawrence išvežė J. E. vyskupą M. Reinį į Montreal, Canada. Vyskupas Reinys Kanadoje bus porą dienų, o iš ten vyks į New Yorko valstybę.

New Yorko lietuviai katalikai rengia Garbingam Ganvtojui vyskupui Reiniui išleistuves, antradienį, rugpiučio 31 d. Apiešikimo parapijos svetainėje, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y., 8 val. vakare. Jo Ekscelencija vyskupas Reinys išvyksta į Lietuvą laivu Normandie rugsėjo 1 d. š. m.

GELEŽINKELIEČIAI
PASIRUOŠĘ STREIKUI

Chicago, — Rugp. 25 d. Atstovams 86 didžiųjų Jungtinių Valstybių geležkelių atsisakius darbininkams pakelti algas 20 nuosimčių, unijų vadai paskelbė, kad jiems nėra kitos išeities, kaip tik paskelbti dieną ir valandą kada darbininkai išeis į streiką. Einant geležkelių darbo įstatymu, valdžia gali paskirti komisiją dalyką ištirti. Valdžia įsimačius, streikas automatiškai būtų atidėtas 30-iai dienų.

Geležkelių atstovai aiškina, kad išpildžius darbininkų reikalavimus, geležkeliai turėtų operuoti su didžiais nuostoliais. Balsavimuose 97 nuosimčiai darbininkų yra pasisakę už streiką, jei jų reikalavimai nebus išpildyti.

Darbininkų Radio Programa 2:00 Valandą po Pietų

Šeštadienį, rugpiučio 28 d., š. m., 2 val. po pietų iš stoties WCOP, Boston vėl turėsime progos klausytis gražių dainų, muzikos ir kalbų. Dalį programos išpildyti pasižadėjo šioje apylinkėje atostogaujanti Dr. A. Rakauskas, ALRK. Federacijos Centro Pirmininkas ir jo žmona p. Alena Rakauskienė (Narinkaitė) iš Chicago. Prašome pasukti savo radio ant 1120 kilocycles. Draugijos ir biznierių skelbkitės Darbininkų Radio programoje.

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIOS IŠLEISTUVĖS

Antradienį, rugp. 24 d., 8 val. vak., parapijos salėje įvyko trumpas Studentų susirinkimas, ir po to, išleistuvių vakarelis, Antanui Jurgelačiui.

Dalyvavo labai gražus būrelis Antano draugų, jų tarpe ir kun. Pr. Virmauskis, kuris susirinkimo metu, pabriežė atsilankiusiems Federacijos vieningumo svarbumą.

Vakarelis gražiai praėjo. Užkandžių netrūko, o gerb. kaltininkui geriausių linkėjimų irgi nepri-trūko. P. Jurgelaitis vi-siems viešai širdingai pa-dėkojo už jam visą su-

teiktą gerą, ir prašė visų pasimelsti už jį, kad jam pasisektų ištesėti pasi-rinktas mokslas Dominin-konų novicijate.

Po šio viešo parengimo, grupė Antano artimų draugų sukėlė jam priva-tišką celebraciją. Jų tarpe buvo J. Bernatoniš, B. Rusteika, S. Zaleskas ir J. Tamulynas.

Trečiadienį 4 val. p. p., Antanas, šių draugų lydi-mas, išvyko iš South Sta-tion į Springfield, Kentu-cky, siekti pasirinkto tik-slo.

Pranelis

PASIUNTE PINIGUS

Trijų draugijų, Sv. Jono Ev. Bl., Sv. Kazimiero R. K. ir D. L. K. Kęstučio valdybos, savo susirinki-me rugp. 11 d., įvykusio pikniko pelną nutarė šiaip paskirstyti: \$75.00 tuoj pasiūti Vilniaus Geležinio Fondo Komitetui. Iš tų pinigų skirti \$25.00 Vilniaus našlaičiams, o \$50.00 Vilniaus Geležinio Fondan. \$25.00 nutarė pa-aukoti vienam, tėvelio ne-tekusiam klierikui So. Bostoniečiui. Likusius pi-nigus nutarė pasilaikyti tol-kas ižde. Pinigai jau pasiūti, tam kam buvo paskirti. Nutarta išreikšti laišku padėką p-lei Kilmo-nitei už uolų pasidarda-vimą piknike. Tuoj po Naujų Metų nutarė turėti balių, kurio pelną skirti geriems tikslams.

Rast.

SUZEIDE ALBINĄ NEVIERAITĘ

Rugpjūčio 24 d., antra-dienio vakare, prie E. 8th ir Winfield gatvių, auto-mobilis užgavo Albinutę Nevieraitę, Albino ir Onos Nevierių 4 metų dukrelę. Tuojaus buvo nugabenta į Carney ligoninę, kur daktaras apžiūrėjęs pa-reiškė, kad nieko pavojin-go nėra, tuomi suramin-damas nusigandusius tė-velius. Pabuvus porą die-nų ligoninėje, dabar jau randasi namuose. Linkėti-na greito išsveikimo. Rap.

PIRMOS NAUJIENOS

Jau baigėsi atostogų laikas. Visi, iš visur sku-ba į savo namus. Štai gau-tos žinios, kad ir mūsų šv. Petro parapijos kleb. kun. Pr. Virmauskio asistentas kun. K. Jenkus irgi iš Lie-tuvos aeroplano išskrido į Ameriką. Čia jam su-tikti ir išgirsti pirmas naujienas rengiamas gra-

N. Anglijos Marianapolio Kolegijos Rėmėjų Metinis

IŠVAŽIAVIMAS

Labor Day, Rugsejo-Sept. 6, 1937

Marianapolio Parke, Thompson, Conn.

BE PAPRASTŲ KIEKVIENAME PIKNIKE MALONUMŲ — SKA-NIŲ VALGIŲ — ŠALTŲ GĖRYMŲ TAIPGI BUS GERĄ MUZIKĄ. VISUS KVIEČIA RENGEJAI.

IVAIRIOS ŽINIOS

SOVIETŲ ŽURNALIS-TAI GERISI LIETUVĄ

Ryšium su Sovietų Są-jungos žurnalistų atvyki-mu į Lietuvą, SSSR pa-siuntinybė Kaune buvo surengtas iškilmingas pri-ėmimas, skirtas Sovietų Sąjungos žurnalistų susi-pažinimui su Lietuvos valdžios, spaudos ir orga-nizacijų atstovais. Į prie-mimą atsilankė užsienių reikalų ministeris Lozo-raitis, vidaus reikalų mi-nisteris gen. Čaplikas ir eilė visuomenės veikėjų. Atvykusieji SSSR žurna-listai gyvai domisi Lietu-vos gyvenimu, nuoširdžiai džiaugiasi matoma visur kurybės pažanga, kuri jų įsitikinimu yra rimtas taikos veiksnys Rytų Eu-ropoj.

ZAIBAS UZMUŠĖ 3 ŽMONES

Vilnius — Rzeczkos kai-me, Vilniaus srityje, siau-

žus sutiktuvų bankietas. Kas nenorėtų išgirsti tiek naujienų, kurias kun. K. Jenkus patieks tame pui-kiame vakare.

Taigi dabar mūsų kuk-lios šeimininkės rūpinasi visus svečius vaišingai priimti ir, kviečia ku-skaitlingiausiai atsilan-kyti. Bankietas įvyks rug-sėjo-Sept. 12, 6 val. vak., šv. Petro par. salėje ant Septintos gatvės. Yra ži-nių, kad tikėtai jau plati-nami ir, rodos, bus apri-botas skaičius. Būtų nau-dinga tikėtus tuojaus iš anksto įsigyti, kad ne-reiktų paskum grįžti nuo durų del stokos vietų. Ti-kietai gaunami pas rengė-jas Sodalietes bei šv. Pe-tro par. choro narius. Taip-gi ir "Darbininke". Rap.

So. Bostono Lietuvių Pilečių D-jos METINIS

PIKNIKAS

Ivyks Labor Day,

September - Rugs. 6, 1937

Oakland Grove-Kęstučio Parke, East Dedham

Tai bus vienas iš puikiausių parengimų su ge-ra sporto programa ir prizais laimėtojams. Gros-gera orkestra. Bus skaniausių valgių ir gėrimų. Visi Bostono ir apylinkės lietuviai yra maloniai kviečiami dalyvauti, nes Pil. D-jos namas yra vi-sų lietuvių centras, kurį visi turim remti. Užtik-rinam smagiausį laiką. RENGEJAI.

BUSAI eis 11:30 val. nuo Lietuvių Svetainės E ir Silver St. Tikėtai abi puses 40c.

tė smarki audra ir perkū-nija. Žaibas tris kartus iš-eilės trenkė į žmones ir tris asmenis užmušė, o vieną sužeidė.

600 NAUJŲ CIBORIJŲ PASAULINIAM KON-GRESUI

Budapest, Vengrija — Rugp. 26, — Ateinančiais metais, geg. mėn. pasauli-nis Eucharistinis Kongre-sas bus Budapeste. Prie jo jau rengiamasi. Bus pada-ryta 600 naujų ciborių, kad Kongreso metu būtų galima tūkstančiams ka-taliku išdalinti šv. Komuniją. Po kongreso, jos bus padovano-tos neturtin-goms bažnyčioms. Apie 2000 kunigų nuskirti jau yra dalinti šv. Komuniją. Šalies jaunimas pritaitys kviečius Komunių Duo-nelėms, gi malūnininkai dykai juos sumals į mil-tus. Apskaičiuojama iš praieitų Kongresų, kad šimtai tūkstančių žmonių priims šv. Komuniją.

IŠ KLAIPĖDOS UOSTO PRAEITIES

Vokietija turi 18 uostų, ir jų tarpe Klaipėdos bu-vo mažiausias, jis buvo ir vadinamas "malkų uostu" — Holzhaven. Tikėtai tada Klaipėda atgijo, kai kraš-tas ir uostas buvo prijun-gti prie Lietuvos (1923). Lietuva uostą pagilino, sutvarkė, išplėtė. Į uosto pageidavimus Lietuva jau yra įdėjusi per 30,000,000 litų. Dabar Klaipėda yra vienas gyviausių uostų Baltijos jūroje.

Kryžiuočių laikais Klai-pėda buvo tvirtovės mies-tas. Uosto Klaipėdoje be-veik nebuvo, o tik didesnė žvejų prieplauka. Tarp 1892 — 1894 metų buvo praplatin-tas uosto basei-nas prie Smeltės, kur yra kaizerio Viliaus kanalo anga. 1894 — 1896 metais sutvarkyta Minijos upė prie Jociškių, kur pasida-rė atviras kelias me-džiams plukdyti. Augant Klaipėdos uostui, 1900 metais buvo paleistas į darbą Pervalkos geležinis švyturys. Taip pat tais pačiais metais buvo pra-dėtas mūrėti Klaipėdos uosto pietinis molas. Ka-dangi tarp molų 800 me-trų įvažiavimo anga buvo gana plati, tai įvažiavi-mas į uostą buvo lengvai užnešamas smiltimis. Pu-čiant žieminių vėjų į ypa-

mės. Pirmą locų laivą Klai-pėda įsigijo 1889 me-tais. Su kopoms susisieki-mas keltu pradėtas nuo 1909 metų.

Iki didžiojo karo į Klai-pėdos uostą tegalėdavo į-plaukti laivai 2.000—3.000 tonų talpumo, o dabar į-plaukia 20.000 tonų talpu-mo, nes uostas pagilintas iki 8 metrų ir toliau gili-namas (iki 10 metrų).

KAIP PAŽINTI ŽMOGAUS BŪDĄ IŠ STATOMŲ ANT 'I' TAŠKŲ?

ŽMOGAUS būdą galima šiek tiek pažinti iš ben-dros jo išvaizdos, iš eise-nos ir dar tiksliau iš ra-šysenos, o paskutiniu-oju laiku O. Fischhof surinko ir sugrupavo Budapešto grafologijos garsenybių išvadas, kaip pažinti žmo-gaus būdą iš jo ant "i" raidės pastatytų taškų.

Materijalistai, šykštuo-liai ir savimeilei žmonės ant "i" raidės deda sto-rus ir riebius taškus.

Lengvabūdziai, vėjavai-kiai, žmonės be rimtesnių pažiūrų į gyvenimą ant "i" visai jokių taškų ne-deda.

Žmonės, kurie dirba į-temptą protinį darbą, ant "i" stato pailgus taškus.

Kilūs, gražių siekimų žmonės visada ant "i" taš-ką stato aukštai, o cinikai — žmonės nepaisa žmo-niškumo ir mandagumo, atvirksčiai — ant "i" taš-kus deda žemai.

Dešiniau raidės "i" sta-tomas taškas — reiškia didelę žmogaus energiją, tvirtą valią ir griežtai vykdymus jo pasiryžimus. Kairiau raidės "i" stato-mas taškas pažymi to žmogaus didelį gyvenime atsargumą ir žmogaus a-bejingumą.

Taškai ant raidės "i", kurie brūkšneliu sujungti su sekančia raide ir suda-ro lyg jos pradžia — rodo žmogaus minčių ir jo veiks-mų nuoseklumą.

Tos teorijos tikrumui į-rodyti O. Fischhof surin-ko nemažą gyvų pavyz-džių. Ji įrodė, kad Jungti-nių Amerikos Valstybių prezidentas, žmogus šian-dien žinomas visame pa-saulyje, F. Rooseveltas, ant "i" tašką deda sujung-tą su kita raide. Italijos diktatorius B. Musolini ant "i" raidės taškus de-da dešiniau. Stalinas ant "i" raidės deda storus ir riebius taškus. Didysis ru-sų rašytojas ir genijus L. Tolstojus visada ant "i" tašką dėdavo aukštai. Pa-našiai taškus dėdavo ir vokiečių genijus Gėtė. O. Fischhof duoda kur kas daugiau panašių pavyz-džių, kurie patikimiausiai tą teoriją įrodo. V.G. "I. P."

Remkite tuos profesio-nalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausius rū-šies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau. 366 W. Broadway So. Boston, Mass.

L St. LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvai-rių rūšių TONIKĄ, DEG-TINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visokiose Italijose: Bonkoms, Gorčiais ir Bačkomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkti-mas didžiausias ir įvairiausias. POKILAMS, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAISEMS ir BA-LIAMS. Specialiai kalnos su-mažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atddaras nuo 8 ryto iki 11 vak.

Paaukait SOU-th Boston 4147 Pas J. STRIGUNĄ 195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

Telefonas SOUTH Boston 9800

Šiais Metais Geriausiai Pirkti

DODGE ir PLYMOUTH

Ataiki pamatyti arba pašauk-mus pademonstruoti

ANDREW SQUARE MOTORS INC.,

554 DORCHESTER AVE., SO. BOSTON, MASS. Prieš Andrew Sq., Subway Parduodame ir vartotus garantuotus karus

Ataiki \$149 WORTHLEY MADE IN U.S.A. NEW 220 OTHER DESIGNS SALE FREE MEMORIAL GRANITE CO., INC. Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNOS

SENIAUSIAS SIOS VALSTYBES LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS TURI NOTARO TEISES 254 W. Broadway, So. Boston Tel. Sou. Boston 2590 Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave. Tel. Columbia 2537

JOSEPH W. CASPER (KASPERAS)

Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC 494 East Broadway South Boston, Mass. Tel. SOU Boston 1437 Residence: 198 M St. Tel. SOU Boston 3900 Patarnavimas Dieną ir Naktį

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS GRABORIUS — BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas dieną ir naktį Funeral Home ir Res. 564 East Broadway So. Boston, Mass. NOTARY PUBLIC

P. J. AKUNEVICH IR SŪNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriausias Patarnavimas Laidotuvių. 238 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Telefonas SOUTH Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS: 16-18 Intervale Street,

Tel. Brockton 4110 Montello, Mass.

DAKTARAI

Tel. So. Boston 2680

Lietuvis Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 p. r. Serdomis nuo 9 iki 12 v. dienos. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dienos. (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

278 Harvard Street,

kamp. Inman arti Central Sq.

Cambridge, Mass.

Tel. S. B. 2805-R

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis priskiriu akinus kreivas akis atlie-siu ir ambliopiją šviesą tinkamu laiku.

J. L. PASAKARNIS, O. D.

447 Broadway, South Boston

DR. J. LANDZIUS SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas (Ligoninė)

Concord Rd. Billerica, Mass.

Tel. Bill. 619.

534 Broadway

So. Boston, Mass.

Tel. 2712.

ADVOKATAI

Prisiekęs Advokatas

JUOZAS B. GAILIUS

Veda visokias provas. Daro vi-sus legalius dokumentus

217 E St. (kampas Broadway)

South Boston, Mass.

Telefonas: Sou Boston 2732

Namų: Talbot 2474

JOHN J. GRIGALUS (GRIGALIUNAS) ADVOKATAS

598 East Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. 1761 Room 3

Residence:

16 Thomas Pk., Tel. S. B. 1046

ADVOKATAI ŠALNAI

DARBININKO NAMAS

366 Broadway,

South Boston, Mass.

366 Broadway, South Boston, Mass.

APSAKYMĖLIAI

Rašo T.

JIS TIEK TEMOKĖJO

Gyveno sykį mažas berniukas. Jo motina buvo neturtinga našlė. Dar mažas būdamas turėjo jis pradėti dirbti, nes jo motina neuždirbdavo užtektingai pragyvenimui. Taigi į mokyklą jam neteko eiti, ir jo motina maža ką jį teišmokė. Tačiau išmokė jį mylėti Dievą, būti geram, užtat visi jį mylėjo. Jo atmintis buvo bloga ir jis negalėjo net poterių atmintinai išmokyti. Jau rodos išmokdavo Tėve mūsos ir Sveika Marija, tik žūrėk už kelių dienų vėl visa užmiršdavo.

Jis mokėjo vieną trumpą maldele, kurią visuomet kalbėdavo. Tai buvo: "Dieve, aš tikiu ir Tave, Dieve aš Tave myliu". Ta maldele jis kalbėdavo per visą dieną. Sugrįžęs iš darbo vakare jis nueidavo į bažnyčią ir ilgą laiką klupodavo prieš altorių. Žmonės nežinojo, kas jis taip ilgai daro bažnyčioje, nes visi žinojo, kad jis nemoka ilgų poterių. O jis klupodavo rankas gražiai susidėjęs, akys išmeigę ir altorių.

Viena sykį, kunigas norėjo sužinoti, kaip tas berniukas meldžiasi. Jis atsikėlo ir išėjo į bažnyčią ir ilgą laiką klupodavo prieš altorių. Žmonės nežinojo, kas jis taip ilgai daro bažnyčioje, nes visi žinojo, kad jis nemoka ilgų poterių. O jis klupodavo rankas gražiai susidėjęs, akys išmeigę ir altorių.

Neilgai jis tegevėno žemėje, bet jo mirtis buvo šventinio mirtis. Jo paskutiniai žodžiai buvo: "Dieve, aš Tave myliu".

NAŠLĖS AUKA

Naujos bažnyčios statymui kunigas rinko aukas. Viena vakara, atėjo pas jį viena labai neturtinga moteriškė ir duoda jam dvidešimt dolerių naujai

bažnyčiai.

"Aš negaliu imti iš tamstos tiek daug pinigų, nes tamsta pati esi neturtinga ir pinigai reikalingi. Tegul turtingesnieji duoda, o tamsta pasilaikyk sau tuos pinigus".

"Tėveli, aš ne biedna; ar aš neesu duktė Danguos Karaliaus? Mano dangiškasis Tėvas yra labai turtingas ir Jis man pažadėjo duoti savo karalystę. Jei aš padarysiu Dievui auką, reikale Jis mane neapleis".

MAŽAS VARGDIENĖLIS

Daug metų atgal, vienas mažas piemenėlis ganė Lietuvos lankoje avis. Sykį vienas kunigas išėjo į lauką pasivaikščioti: namatęs piemenėlį užkalbino, sakdamas:

"Vaikeli, tau turbūt labai liudna vienam ganyti".

"Ne, Tėveli, ne liudna, mat aš visada esu užsiėmęs".

"O kuo tu taip esi užsiėmęs?"

"Tėveli, aš moku labai gražią maldele ir apie ją visa diena galvoju".

"Turbūt labai ilgą maldele, jei užima tau visą dieną".

"Ne, Tėveli, maldele trumpa, bet toki graži. Kad mano širdi prinoktų didžiausiu džiaugsmu".

"Vaikeli, pasakyk man, koki ta maldele, kurią tu taip ilgai myli".

"Tėveli, tai 'Tėve Mūsų'".

Bet kada aš sukalbu pirminius žodžius: 'Tėve Mūsų, kuris esi Danguje', aš turiu sustoti".

"Kodėl negali kalbėti toliau?"

"Nes aš pradėtu verkti namastės, kad aš, mažas piemenėlis, Dieva galiu vadinti savo Tėvu: Ta, kuris sutvėrė saulutę ir žvaigždes, medelius ir žolynus, gyvulėlius ir žmones, aš vadinu savo Tėvu".

VALGOMUJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" asimoka, nes jie pardavė šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėjį į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS

PERKINS SQ.
CASH MARKET
Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS SV. JONO EV. BL. PASALPINĖ PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmintinė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. SO. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Jankienė,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Bronė Čiulienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W.

Pin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W.

Edmintinė — Ona Stanulienė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Miskirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — Ona Staurienė,
448 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway

Tel. SOUth Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmintinė Juozas Švėžda, 601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. Albinas Neivera, 18 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.

Pin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Edmintinė Pranas Tuleikis, 109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Maršalka Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pabaigiantis savaitę. Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

Pasinaudokite August SALE

Bernardas Koraitis

I. J. Fox, Co. skelbia šį mėnesį didžiausį kailinių išpardavimą — SALE. Šiame August Sale išpardavime kailinių kainos labai sumažintos. Pavyzdžiui, gali pirkti puikius kailinius — Hudson Seal už \$100.00 su mažu įmokėjimu. Už "storage" iki ateinančios žiemos nieko nereikės mokėti. Taigi, Naujosios Anglijos lietuvės, pasinaudokite šia siūloma proga — pirkite kailinius šiandien.

Atėję į krautuvę klauskite Bernardo Koraitio, kuris yra I. J. Fox kailinių firmos lietuvis atstovas, kuris jums nuosirdžiausiai patarnaus. Jis jau yra pardavęs šimtus lietuvių kailinius ir visos yra pilniausiai patenkintos.

Kitą mėnesį kailinių kainos bus daug brangesnės negu dabar, tai gi kam mokėti brangiau, kad dabar pirkdamos sutaupysite pinigų. Pasinaudokite proga!

I. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

NEATIDĖLIOKITE! ATEIKITE TUOJAU!

Lietuvaitės, atėjusios į krautuvę, visuomet reikalaukite Bernardo Koraitio, kuris jums nuosirdžiausiai patarnaus.

Iš A. L. R. K. Federacijos Kongreso

(Pradžia 1 pusl.)

dyta. Programos vedėju buvo p. L. Šimutis, "Draugo" redaktorius.

Trečiadienį, rugpjūčio 25 d. Federacijos Kongreso trečiasis posėdis prasidėjo šv. mišiomis 8 val.

Ir aš žinau, kad Jis yra mano geriausias Tėvas, nes Jis pats tai pasakė. Kada aš tai apmąstau, aš pradėtu verkti, verkti iš džiaugsmo, kad esu Dievo vaikas".

Kunigas nusišluostė ašaras ir palaiminęs mažą vargdienėlį tarė: "Vaikeli, visada taip daryk ir Dievulis tave mylės ir globos".

GRAŽUS MARIJOS APSIAUSTAS

Nuskambėjo švelnus bažnyčios varpo aidas. Tai buvo vakarinis Angelas Dievo šaukiąs žmones pagarbinti Danguos Karalienę.

Vienas dievobaimingas žmogelis, atkalbėjęs vakarines maldas, atsigulė ilstis kartodamas Jėzaus ir Marijos vardus.

Tik staiga jo kambarėlis nušvito ir jis pamatė Dievo Motiną stovinčią šviesos vidury. Jos ilgas ir raištus melynas apsiaustas buvo apsagytas auksinėmis žvaigždėmis, o ant kiekvienos žvaigždės matėsi žodžiai "Sveika Marija".

Šventas žmogus nustebe žiūrėjo į Mariją, o ji jam tarė: "Tu stebiesi mano gražiu apsiaustu, bet tai yra tavo darbas, tu jį tain papuošai".

"Geroji Motinėle, kaip aš nevertas nusidėjėlis, galėjau Tavo drabužius tain gražiai išpuošti?"

"Kiekvieną svkį tu kalbėjai Angelas Dievo, tavo angelas sargas uždėjo žvaigždę ant mano rūbo ir irasė 'Sveiką Mariją'. Bet matai, kad darbas dar neužbaigtas, dar yra daug vietos dėl žvaigždžių. Kada bus užbaigtas, aš pasiimsiu tave į dangų, nes tu širdingai ir ištikimai mane garbini".

Tai pasakius Marija išnyko, bet šventas žmogus atsiklaupęs ilgai meldėsi ir dėkojo Dievui, kad davė vargšams žmonėms Tolia gerą Motinėle-Užtarytą.

ryte, šv. Pranciškaus lietuvių par. bažnyčioje. Šv. mišias atnašavo J. E. vyskupas Reinys. Jam asistavo kun. V. Puidokas iš Westfield ir kun. M. Urbonavičius, MIC. iš Chicago. Po pamaldų prasidėjo sesijos. Rytinėje sesijoje pasakė turiningą kalbą apie Katalikiškąją Akciją ir komunizmą J. E. vyskupas M. Reinys, skaitė paskaitas Dr. A. Rakauskas apie socialį teisingumą ir kun. P. Juras — apie tai ko mums trūksta. Paskaitos buvo labai gyvos ir įdomios.

Popietinėje sesijoje rezoliucijų komisija patiekė visą eilę rezoliucijų, kurios buvo priimtos. (Rezoliucijos telpa šio "Darbininko" numerio kitoje vietoje).

Šis Kongresas specialiu rezoliucijų dėl Lietuvos katalikų persekiojimo ir jų organizacijų ir spaudos varžymo Lietuvoje neparuošė, bet pakartojo perreity seimų protesto rezoliucijas prieš dabartinę Lietuvos valdžią ir pasižadėjo Lietuvos katalikams padėti atgauti laisvę.

Federacijos valdybos rinkimas. Iš apskričių ir skyrių pasiūlytų kandidatų Kongresas rinko 9 į Centro valdybą. Dauguma balsu išrinkta šie: kun. P. M. Juras, kun. J. Balkūnas, p. Juozas B. Laučka, Dr. A. Rakauskas, komp. A. Aleksis, p. Leonardas Šimutis, kun. K. Urbonavičius, kun. I. Albavičius. Kun. dr. J. Navickas, MIC ir p. A. F. Kneizys gavo lygiai balsu, bet Kneiziui pareiškus, kad jis ištraukia savo kandidatūrą ir siūlo kun. dr. J. Navicką, kaip daug nusipelnusį Lietuvai ir išeivijai išrinkti, tai kun. Navickas ir liko išrinktas į Centro Valdybą.

Taigi kaip matome dauguma Centro Valdybon išrinkta iš Naujosios Anglijos, bet Centras liko Chicagoje.

Kongresas užsibaigė J. E. vyskupo M. Reinio gražia kalba, malda, Lietuvos himnu ir Garbingojo Ganytojo vyskupo Reinio palaiminimu.

Vakare, šv. Pranciškaus lietuvių par. svetainėje įvyko šaunus bankietas. Dalyvavo beveik visi atstovai ir daug įžymių svečių, tarp kurių ir miesto mayoras Walter Griffin. Toastmasteriu buvo būsianti advokatė p. Julė Jakavonytė iš Brockton. Ji labai gabi vedė programą. Pasakyta daug kalbėlių su linkėjimais Jo Ekscelencijai, kleb. kun. Jurui ir Kongreso Rengimo Komisijai. Dainavo parapijos choras, vyrų choras ir solistė p. Irena Libbey (prancūzė, bet dainavo lietuviškai ir vieną dainelę prancūziškai), vadovaujant muzikui Sakui.

Visas Kongresas ir vakarai praėjo labai didingai ir entuziastingai. Klebonas kun. P. M. Juras, šį Kongresą rengdamas įdėjo labai daug širdies ir sveikatos. Tai buvo istorinis Kongresas, kokio tur

Seville, Ispanija — Išleistame kolektyviame rašė į Katalikų pasaulio Episkopatą, Ispanijos Episkopatas pareiškia, kad laike civilinio karo, radiokalai sunaikino 20,000 bažnyčių, nužudė 10 vyskupų, 6,000 kunigų ir daugiau kaip 300,000 pasaulionių žmonių, už tai, kad jie buvo ištikimi savo tikėjimui.

Tas Episkopato raštas yra ilgas, 10,000 žodžių, ir po juo pasirašo Ispanijos de Kardinolai, šeši arkivyskupai, 35 vyskupai ir 5 vikarai kapitulinarai. Tame rašte nurodoma įvykiai, kurie iššaukė karą ir karo eiga.

Pateisindami nacionalistų sukilimą Episkopatas sako: "Ispanijai kitos išeities nebuvo — arba žūti po komunizmo režimu, jau prirengtu ir nuspreštu žuvimu, arba mėginti nuotais baisyos galybės apsiginti".

Episkopatas už tą baisų Ispanijos karą kaltina Rusijos komunistus. "Vasario 27, 1936 m. kada Liaudies Frontas įsigalėjo, Rusijos kominternas nutarė sukelti Ispanijoje Revoliuciją ir tam tikslui skyrė didžiausią sumą pinigų. Prieš revoliuciją iš Rusijos atvažiavo 79 specialūs agitatoriai. Visur

būti nėra buvę mūsų išeivijos istorijoje. Šis skubotai paruoštas Kongreso aprašymas nėra pilnas. Priseis dar daug ką rašyti. Taigi tikiuos, kad ir kiti mūsų literatai — rašytojai, kurių plunksnos yra lankšios, parašys savo įspūdžius ir prisijus "Darbininkui".

Pasibaigus Kongresui, išrinkti Federacijos Centro Valdybon nariai susirinko pas svetingąjį kleb. kun. P. Jurą klebonijoje pirmam posėdžiui. Tame posėdyje pasiskirstė pareigos šiaip: Dvasios Vadas — kun. K. Urbonavičius; pirm. Dr. A. Rakauskas; vice-pirm. — komp. A. Aleksis; sekr. — L. Šimutis; išd. — kun. I. Albavičius; valdybos nariai — kun. P. M. Juras, kun. J. Balkūnas ir p. J. B. Laučka.

IVAIRIOS ŽINIOS

300,000 Pasaulionių Žuvo už Tikėjimą

Seville, Ispanija — Išleistame kolektyviame rašė į Katalikų pasaulio Episkopatą, Ispanijos Episkopatas pareiškia, kad laike civilinio karo, radiokalai sunaikino 20,000 bažnyčių, nužudė 10 vyskupų, 6,000 kunigų ir daugiau kaip 300,000 pasaulionių žmonių, už tai, kad jie buvo ištikimi savo tikėjimui.

Tas Episkopato raštas yra ilgas, 10,000 žodžių, ir po juo pasirašo Ispanijos de Kardinolai, šeši arkivyskupai, 35 vyskupai ir 5 vikarai kapitulinarai. Tame rašte nurodoma įvykiai, kurie iššaukė karą ir karo eiga.

Pateisindami nacionalistų sukilimą Episkopatas sako: "Ispanijai kitos išeities nebuvo — arba žūti po komunizmo režimu, jau prirengtu ir nuspreštu žuvimu, arba mėginti nuotais baisyos galybės apsiginti".

Episkopatas už tą baisų Ispanijos karą kaltina Rusijos komunistus. "Vasario 27, 1936 m. kada Liaudies Frontas įsigalėjo, Rusijos kominternas nutarė sukelti Ispanijoje Revoliuciją ir tam tikslui skyrė didžiausią sumą pinigų. Prieš revoliuciją iš Rusijos atvažiavo 79 specialūs agitatoriai. Visur

buvo sudaryta revoliucinė kariuomenė ir prasidėjo naikinimas bažnyčių, žudymas kunigų ir katalikų. Provincijos valdžia išleido tuojau šitokią įsakymą: "Viešu pamaldų namai nuo dabar bus krautuvės, knygynai, maudynės, sankrovos, ir tt. sulig miesto reikalais".

"Kunigai buvo sušaudyti be jokių teismų ir pasaulionys, kurie tik buvo įžymesni, buvo sumirti ir sušaudyti. Pirmųjų krikščionių kankinimai buvo menki palyginus su Ispanijos žmonių kankiėmis. Negalima visų suminėti nei apsaityti. Anarchistai suėmė katalikus juos žiauriausiai kankino. Daugeliui nušovė rankas ar kojas, išlupo akis, išplėšė liežuvį, perpiovė vidurius, apirvė žibalu uždegė, su kirviais sukapojo, kitur gyvus dar užkasė į žemes.

"Revoliucija aiškiai buvo ne Ispanijai, nes visur piktadariai šaukdavo: "Tegyvuoją Rusiją!" ir komunistų raudona vėliava plevėsavė, vietoje Ispanijos vėliavos. Ispanijos žmoniu negalima kaltinti, nes jie buvo gudrių Rusijos komunistų suveduoti. Prieš mirtį komunistai sugrįžta prie Dievo. Majorca krašte tik 2 nušimčiai mirė be galiesčio;

pietinėse provincijose ne daugiau, kaip 20 nuoš. ir šiaurėje dalyje mažiau 10 nuosimčių".

Užbaigiant Episkopatas kreipiasi į pasaulio dvasiškąją sakydami: "Atsiminkite savo maldose mūsų nužudytus Vyskopus, tūkstančius kunigų ir vienuolių, ir daugybę geriausių pasaulionių, kurie mirė vien dėl to, kad neatsakė skirtis nuo Kristaus kariuomenės".

Po laiškų pasirašo Toledo arkivyskupas Isidoro Kardinolas Goma Y Tomas; Eustaquo Kardinalas Illundain Y Esteban (neseniai tik mirė); ir 6 arkivyskupai, 35 vyskupai ir 5 Vikarai kapitulinarai.

ŽYDU RABINAS SOVIETŲ KALĖJIM

Varšuva, Lenkija — Rugp. 26 — Iš Kievo, Rusijos, gauta žinia, kad Sovietai pasmerkė žydų rabiną Steiferį trims metams į kalėjimą, nes jis, žydų apeigomis, apkrikštines kūdikį. Kūdikio motina prašius jo tai padaryti. Motina yra už tai nu-teista aštuoniems mėnesiams į kalėjimą.

Tėvui prašant, kuris yra komunistų partijos narys, jų moterystė panaikinta, o kūdikis paimtas į sovietų valdžios institutą.

KRYLENKO TROCKI-NINKAS

"Sovietskaja Justicija" rašo, kad Krylenko ir Sovietų teisės instituto direktorius Volkovas palaikė Pašukanį, kuris, kaip žinoma, sumintas už trockizmą. Esą, Krylenkai bus sunku išsisteisinti, nes jis palaikė trockistinį judėjimą savo komisariate, kas neabejotinai įrodvta iškeltais daugeliui aukštų teisingumo komisariato valdininkų procesais.

LATVIAI TURI 102 PREK. LAIVUS

Ryga — Latvijos prekybos laivynas dabartiniu metu susideda iš 102 laivų. Tų laivų tonazas — 181.000. Per paskutinius šešerius metus latvių laivininkystė dirbo su nuostoliais ir tik šėnai pradėjo atsigriebti, numušus valiutą ir pagerinus prekių pervežimo tarifus pasauliniame susisieki me. Latvių laivai, daugiausia, transportuoja miško medžiagą iš Baltijos valstybių, Suomijos, ir Sovietų Sąjungos. Į Latviją jie, daugiausia, gabena anglį ir kokšą.

NOVOROSIJSKE SUŠAUDYTI TRYS FABRIKO DIREKTORIAI

Jie gamino dešras su bakterijomis "Journ. de Geneve" rašo, kad Novorosijsko teismas tris vietinio mėsos apdirbimo fabriko direktorius pasmerkė mirti ir keturis jų bendradarbius kalėti nuo 7 iki 10 metų. Jie buvo kaltinami gamindami dešras su bakterijomis. 122 žmonės, kurie valgė šiu dešras, sunkiai apsirgo. J dešras jie dėdavė bakterijas sabotažo sumetimais. Esą, jie buvė vienos svetimos valstybės agentai.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny 1 kart savaitę metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitę metams \$2.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny metams \$5.00

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Lietuvos Svečiams Išvykus, Kas Toliau

Ta antrašte prisiūsta oficialinis Konsulato straipsnis, bet mes jo pažodžiui netalpinsime, tik pažymėsime svarbesnias vietas ir padarysime savo pastabų.

"Amerikos lietuvių visuomenės pageidavimas, kad Lietuvos visuomenės atstovai dažniau čia lankytųsi, šią vasarą turėjo būti pilnai patenkintas: dar tebeturėdami savo tarpe pamylėtą Petrą Rimšą, susilaukta aukšto dvasininko, susilaukta jaunų sportininkų ir skautų ir, galop, žurnalisto ir Seimo narių".

Nors skaitytojai supranta, kas tas aukštas dvasininkas, bet, rodos, reikėjo nepatingėti paminėti J. E. Vyskupo Reinio pavardę. Tas nebūtų daug vietos užimę, o būtų sudarę daug palankesnio išpūdzio katalikams.

"Lietuva iš savo pusės bus atlikusi vieną iš savo svarbiųjų pareigų link išeivijos. Pasiinformuota, pasportauta, pasivažiinta. Seimininkai turi pagrindo džiaugtis savo nelengvą pastangų išdavomis, o ir svečiai grįžta namon patenkinti".

Malonu girdėti, kad svečiai patenkinti, bet kad Lietuva išeivijai gali padaryti? Pasiinformuoti, pareigų link išeivijos, tai tenka nustebti. Ar tik tiek Lietuva išeivijai gali padaryti? Pasiinformuoti, pasportuoti, pasivažiinti tai tik maloni atostogų pramoga. Po atostogų laukia rimtas darbas. Taigi mes čia kaip tik ir klausiamo: kas toliau? Ar nė kiek nebus atsižvelgti į amerikiečių reikalavimus, prašymus ir pageidavimus, kad katalikų būklė Lietuvoje palengvėtų? Rodos, pasiinformavę, pasportavę ir pasivažiinę, turėtume gauti bet kokį rimtą atsakymą: taip, ar ne. Užsiūčiuoti, užliūliuoti ir pagaliau užmigdyti galima tik mažus vaikus. Ar gi jau mes rimtesnio dėmesio neužsiūpino? Jei tik tokia rimtos valstybės link savo išeivijos pareiga, tai geriau apie ją nepaminti.

Toliau kalbama apie svečių sportišką dženelmonišumą, žavingą išpūdį, kurį jie padarė į Amerikos jaunimą ir sukilusią bangą sveiko patriotizmo, kuris paveikė net profesinius opozicionierius. Dėl to, žinoma, reikia tik pasidžiaugti. Taip pat tenka nudžiugti dėl užsimezgusių tampsnių santykių tarp Lietuvos ir Amerikos jaunimo ir nuosirdaus kvietimo dalyvauti 1938 m. sporto olimpiadoje, kuri supuls su 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvėmis. Tam reikalinga tokia plati sporto organizacija, kad ji apimtų visą Ameriką. Jaunimas turėtų imtis iniciatyvos.

Kalbant apie Seimo prezidiumo narius, p. A. Galvydį ir p. M. Kviklį, pasakyta, kad jie kitiems aukauja. Gaila, kad nepaminta, ką jie aukauja. Iš tolymesnių straipsnio žodžių lyg matyti, kad jie aukauja tai nieko neaukauja, tik pasakojimais vaišina.

"Iš Seimo narių pasakojimų ir iš kitų šaltinių, taip gi iš Lietuvos sportininkų bei skautų išvaizdos, Amerikos lietuviai lengvai galėjo įsitikinti, kad Lietuva, palyginamai trumpu laiku, padarė milžinišką pažangą švietime, sporte, ekonomijoje; žymiai sukulturnėjo, sustiprėjo ypač pastaruosiu laiku. Visa tai stebina mūsų brolius amerikiečius, kitas net abejingai klausia: kaip tai gali būti? Juk Lietuva neturi geležies, anglies, mineralinio aliejaus, nei stambaus kapitalo. Betgi Lietuvos spauda nurodo ir Seimo nariai tai patvirtino, kad Lietuvos gerbuvio pažanga paėina nuo išmintingo krašto politikos, vyriausybės pastangų ir viso krašto darnios kooperacijos". Lietuva suprato, kad vienybėje galybė, ten nyksta klasių kova ir "išaugo įsitikinimas, kad visuomenės sluoksnių gerbūvis priguli nuo visos tautos gerbūvio".

Kaip tai puikiai skamba ant popierio! "Vziato priamo iz propisi" (paimta tiesiog iš vadovėlio), kaip sako rusai. Ne tai, kad tam netikėtume. Kaikurie faktai, be abejo, teisingi, bet pripilta tiek valstybinio padažo (soso), kad net skoni gadina. Tarsi jau Lietuvos rojuje nebūtų atvirkščios medalio pusės! Tik leiskite pasisakyti tiems, kuriems skauda. Išgirsite truputį skirtingą melodiją.

Straipsnis baigiamas pamokslu mūsų išeivijai. Kaip ten Lietuvoje viskas, gražu, pažangų, tvarku ir idealu, taip čia Amerikoje viskas atvirkščiai.

"Čionykštė išeivija primena medį, kuris vietoje vienos viršūnės turi keletą stambių šakų, kurios kiekviena stengiasi būti viršūnė. Tos šakos trina viena į kitą: medis šakojasi, bet aukštyn neauga ir yra nykimo pavojuje".

Palyginimas labai gražus ir vaizdingas, tik klaus-

Diplomatas Prasitarė

Vieną dieną, vienoj vietoj, su vienu žmogum kalbėjosi Lietuvos diplomatas.

— A! Tamstos manė pakrikštintot bedieviu! Už ką gi taip?

— Anaipol, p. diplomate. Mes taip toli nesiekiam. Mes tik pavadinom tamstą katalikų priešu.

— Ar to dar maža?! Hm... bet ką tie katalikai nori? Ką jie aimaunoja? Mes jų Lietuvoje nepersekiojam.

— Lietuvos statistika parodo, kad ten yra 85 nuoš. katalikų. Gi tokia milžiniška didžiūma turi mažiausia teisių, ar, verčiau, jų kaip ir neturi. Viskas varžoma, organizacijos draudžiamos, spauda užčiaupta. Mums, laisviems amerikiečiams, tai nesuprantama anomalija, kažkoks nenormalus išskrypimas.

— Laisviems amerikiečiams... Jūs pageidaujate Lietuvoj amerikietiškos laisvės... Bet jei mes tokią laisvę duotume, tai katalikai nuo jos čiaudėtų.

— Ką tamsta tuomį nori pasakyti?

— Ugi jei atskirtume bažnyčią nuo valstybės. Juk tai tikra amerikietiška laisvė.

Šitaip?! Diplomatas čia jučioms ar nejučioms prasitarė. Gal jis nebuvo pakankamai ištreinyruotas (Lietuvos diplomatija, kad ir gabi, bet tokia jaunutė!), gal toks svarbus dalykas jam atrodė tik mažmožiū, o gal ir tyčiomis atskleidė stambų triupą ir jaučiai pašmigojo botagą į tiesakalbio amerikiečio akis, — kaip ten bebūtų, bet gi ponas diplomatas prasitarė.

Ką jis tuomį pasakė? O, labai daug. Pirmiausia, kad jie, tautininkai, jaučiasi Lietuvoj kaip tikri ponai, nuo kurių malonės priklauso 85 nuoš. gyventojų likimas; kad tikybiniai žmonių jausmai tai jiems tik žaizdas, nevertas rimto dėmesio; kad katalikiškoje Lietuvoje jie gali lengvapėdiškai elgtis kaip protestantiškai ar stambeldiškoj šaly; kad jie labai gerai supranta, jog atskiriamas Bažnyčios nuo valstybės dabartinėse sąlygose būtų katastrofingas įvykis (savo išdidume jie mano, kad tik Bažnyčią nukentėtų — valstybė, jų manymu, negali žūti jiems bevaldant) ir kad, žinodami, jog toksai žingsnis katalikams nepageidaujamas, jie terorizuoja didžiūmą šalies gyventojų ir džiūgia turį rankoj botagą.

Žodžių, tautininkai sveiki ir linksni. O mes... na, yra vilties, kad ir mes gal kada pradėsime susimąstyti.

Darbininkai ir Organizacijos

(Kun. J. Švagzdžio, LDS, Centro Pirmininko kalba, pasakyta per radio A. L. R. K. Federacijos Kongreso Koncerte, rugp. 24 d. 8 m., Sv. Marijos par. Svetainėje, Lawrence, Mass.)

550 metų praslinko nuo to laiko, kada lietuvių tauta tapo jauniausioju Europos katalikiškųjų tautų šeimynos nariu. Tą labai svarbų lietuvių tautai įvykį Katalikų Federacijos Kongresas laiko sau laime tinkamai paminėti. To jubiliejaus proga ir man tenka garbė į Jus, Gerbiamejieji prabilti.

Neįmanomu daiktu laikau, čia nupasakoti, kiek gero Kristaus įkurtoji Bažnyčia suteikė mūsų lietuvių tautai per šiuos 550 metų. Noriu tik kešiais žodžiais pasakyti, ką reiškia Katalikų Bažnyčia mums, čia į šią šalį atvykusiems lietuviams išeiviams ir mūsų vaikams.

Visi mes atvykome į šią šalį Katalikų Bažnyčios nariais — katalikais. Daugelis mūsų jais ir pasilikome. Bet kiek yra ir to-

simas, kokį medį norima turėti: liekną, aukštą, sportišką, ar — vaisingą. Pirmajam reikalingas ilgas stuoobrys ir viena viršūnė. Toks medis gražus pažiūrėti. Bet medis, kurs neša vaisius, visuomet išsisakojes.

Tam nerangiai išsisakojusiam medžiui dar "trūksta stipraus nugarkaulio, stiprios centralinės organizacijos, kuri galėtų švelninti srovines aistras ir ugdyti tautinio vieningumo supratimą" ir tt. ir tt. Pilna gražių žodžių. Užbaigta pageidavimu, kad 20ties metų nepriklausomybės sukaktuves minint, visos srovės pasiryžtų "ieškoti tarpe savęs ne skiriančių, bet vienyjančių argumentų, kad santykiavimas ir bendradarbiavimas su Lietuva pasidarytų našesnis ir vaisingesnis".

Dieve duok! Bet leiskite čia ir mums savo žodį tarti: priežastis nenašingo ir nevaisingo bendradarbiavimo su Lietuva glūdi ne pas mūs, bet Lietuvoje. Prie visų gerbūvių ir pažangų pridėkite nors žiupsnelį laisvės ir proporcingo socialinio teisingumo. Tada tas išsisakojęs medis bus toks pat našus ir vaisingas, kaip kad buvo nepriklausomybės kūrimosi metu. K.

zacijos, kurias patys darbininkai susitvėrė savo pačių gerovei, dažnai virsta darbininkų skriaudėjomis, kad unių organizatoriai — darbininkų prieteliai virsta jų išnaudotojais. Pavyzdžiū nesenai taip atsitiko autuvų pramonėje, kur darbininkai pametė savo senąją unių, Boot and Shoe Workers, susitvėrė naują Brotherhood ir užkūrė kruviną kovą dviejų darbininkų unių viena su kita. O kas darosi dabar tarpe senos darbo Federacijos ir naujai tveriamos CIO? Ir taip vietoj kovos darbininko su savo skriaudėju labai dažnai matome kovą darbininko su darbininku, nuskriaustu su nuskriaustu. Taip darosi jau ne vieni metai ir ne desėtkai metų; ir darbininko kova už savo teises labai ir labai nukenčia.

Katalikų Bažnyčia su Dievo jai įkvepta išmintimi, su dvidešimties šimtmečių patyrimu laiko sau už pareigą rodyti darbininkijai kelią ir tinkamiausias priemones kovoję už savo teises ir už geresnį rytojų. Visiems juk girdėtos bent enciklikos Popiežių Leono XIII ir Pijaus XI. Katalikų Bažnyčia visad laikėsi nuomonės, kad neorganizuoti darbininkai negali apsidrausti nuo išnaudojimo, negali apginti savo teisių.

Darbdavių pajėgos visad kėsinsis bloginti ypač broliškai pagelbėti nepratusių susiburti darbininkų padėti. Amerikos episkopatas pareiškė, kad teisė darbininkams organizuotis taip pat aiški, kad jos paneigti joks darbdavis negali. Tik ne kiekviena darbininkų organizacija gali reikalauti, kad Katalikų Bažnyčia būtų jos pusėje. Katalikų Bažnyčia, o net ir patys katalikų darbininkai mato, kad tik organizuotis neužtenka, reikia dar KO NORS, kad tos organizacijos ir patys organizatoriai išsilaikytų savo vertės aukštumoje. O tą "ką nors" tegali duoti tik religija. Popiežius Leonas XIII sako: "Niekur niekur už tikybės ir Bažnyčios rybų to klausimo tinkamai neišriš. Be jokio dvejojimo sakau: visos žmonių pastangos virs niekais, jei jie atmes Bažnyčią". Ir tikrai nei viena organizacija socializme ar ekonominame darbe negali turėti pasisekimo ir negali tikėtis Katalikų Bažnyčios pritarti ir paramos, jei toji organizacija nesiskaito su Kristaus Bažnyčios mokslo principais, idealais ir nurodymais. Socialiam darbui Kristaus duoti principai yra pašovūs ir niekad nesikeičiantį, štai kodėl Naujasis Įstatymas niekad nenustos savo socialinės vertės ir Kristaus mokslo darbininkams bus visad tikras kelrodys ir įkvėpimas. Socialių reformų programos, o ne principai keičiasi; jos tik priklauso nuo aplinkybių, nuo vietos, laiko ir žmonių; gi socialio darbo ir reformų principai niekad nesikeičia: jie yra tie patys visur, visiems laikams ir visiems žmonėms, taip, kaip du sykiu du — keturi. Taigi nestebėtina, kad

Kibirkštys

Brooklynio lietuvių bolševikų organas "Laisvė", kuris be Maskvos atstovo ar atstovybės negali laisvai parašyti žinutės arba straipsnio rašo, kad "So. Bostono 'Darbininkas' jau suareštavo ir Sovietų Sąjungos prokurorą A. Višinskį".

Netiesa, "tovariščiai". 'Darbininkas' tokiais barbariškais darbais, kokius atlieka sovietų GPU, neužsiima ir nenori užsiimti. 'Darbininkas' smerkia sovietų budelius už terorizavimą žmonių, net ir komunistų. 'Darbininkas' labai užjaučia sovietų Rusijos darbininkams, nes jie 'darbinikiškoje tėvynėje' neša baudžiavos jungą. Komunistai, kurie dedasi darbininkų užtarėjais, turėtų griežtai protestuoti prieš sovietų valdžią už šaudymą ir įkalinimą žmonių. Jeigu jiems negaila žmonių, kurie yra skirtingų įsitikinimų, tai nors tepasigaili savųjų komunistų ir dar vadų, kuriems kruvinasis Stalinas taip pat nepasigaili kulku į pakaušį.

įvairiose šalyse katalikai, tą tiesą gerai supratus, susispietė į katalikų darbininkų sąjungas. Jos yra Vokietijoje, Austrijoje, Olandijoje, Šveicarijoje. Belguose katalikų darbininkų sąjūdis visiems gali būti pavyzdžiu. Italijoje buvo kiles tarp vyriausybės ir katalikų profesinių organizacijų konfliktas. Pagaliau valstybė pripažino katalikų socialinį mokslą ir pakvietė net kitas profesines organizacijas prisidėti prie katalikų socialinio mokslo realizavimo.

Kaip kiekvienam susipratusiai darbininkui rūpi, kad pasauly nebūtų nei vieno neorganizuoto darbininko, taip Katalikų Bažnyčia įpareigoja kiekvieną kataliką, kad jis būtų aktyvus socialinio teisingumo vykintojas. Bažnyčia primena kiekvienam katalikui, kad paskutiniojo teismo dienoje amžiną karalystę tepavaldės tik tie, kurie čia gyvendami susirūpinę buvo alkanais, ištroškusiems, ligoniais, kaliniai... Nežiūrint į tai, kad katalikų daugelis katalikų laikosi gyvenime klaidingos nuomonės. Jiems išrodo, kad jie teturi pareigas tik savo šeimynai; verčiami pripažįsta pareigas valstybei, na, dar ir Bažnyčiai. Bet jokių pareigų neįaučia, kaip jie sako, svetimiams, kad ir didin vargan pakliuvusiems.

Taigi ir mes lietuviai darbininkai, būkime susipratusiai darbininkais; spieskimės į darbininkų organizacijas, tik ne į tas, kurios aiškiai ignoruoja visatos Sukurėją ir Jo įstatymus. Susispietę į organizacijas, darykime viską, kad mūsų organizacijos gautų kodaugiausia dangaus gyvybinių syvų. Ir mūsų visos pastangos atsiekti laimės maksimumą sau ir kitiems virs niekais, jei mes ignoruosime Tą, kurs yra mūsų Kelias, Tiesą ir Gyvenimas.

Pastarosiomis dienomis iš Sovietų Rusijos ištremti beveik visi ten buvę komunistai imigrantai vengrai, vokiečiai, austrai ir bulgarai. Šis masinis ištrėmimas mažiau palietė lenkus. Iš lenkų komunistų suimtas ir patalpintas kalėjime žinomas rašytojas, išėinančio Maskvoje lenkų kalba komunistų laikraščio redaktorius, žinomos knygos "Aš deginu Paryžių" autorius Bruno Jesenskis.

KIEKVIENAS RAUDON-ARMETIS TURĖS PRI-SIEKTI KOVOTI SU RELIGIJA

Antireliginio judėjimo vadas Jaroslavskis pasakė kalbą, kurią vyriausybė atspausdinti laikraščiuose vis dėlto neleido. Ją atspausdino tik vienas karių laikraštis "Krasnaja Zvezda". "Eastern Information" rašo, kad Jaroslavskis savo kalboje pareiškė, jog nuo dabar bus pradėta galutina kova su religija. Į šią kovą bus pašaukta ir raudonoji armija. Antireliginė propaganda, esą, turinti būti vedama ne tik Sovietų Rusijoje, bet ir visame pasauly. Kiekvienas raudonosios armijos karininkas turi būti ne tik geras kovotojas su religijos prietarais, bet ir tikras bedievių kovos principų ir teorijų žinovas. Kiekvienas raudonarmietis turi būti bus isitikinęs, kad Sovietų Rusijoje nebus pakenčiama jokia religija. Pagaliau Jaroslavskis perskaitė priesaikos formulę, pagal kurią bus prisaikinti visi raudonosios armijos kareiviai ir visi raudonojo laivyno jūrininkai kovoti visomis priemonėmis su religija.

ZEMEJE YRA 2.796 GYVOS IR 4.000 MIRUSIŲ KALBŲ

Pagal naujausią statistiką dabar visame pasauly yra kasdien vartojamos 2.796 kalbos. Daugiausia visame pasauly žmonių kalba anglų kalba, mažiausia kalba žmonių Indijos vedu kalba, kuria iš viso naudojasi tik 50 žmonių. Kalbų daugiausia yra Indijoje. 364 milijonams gyventojų ten tenka net 200 kalbų, kai tuo pačiu laiku 440 milijonų europiečių tenka tik 56 kalbos. Ligi šiol žinomų mirusių kalbų skaičius žymiai viršija gyvųjų kalbų skaičių: jų esama net 4.000.

NUBAUSTI DARBDAVIJAI UŽ SAMDOS ĮSTATYMO NEVYKDYMĄ

Šiomis dienomis Kauno apylinkės teismas nubaudė keletą darbdavių už pramonės darbininkų samdos ir darbo dienos ilgumo įst. nevykdymą. Nubausti: Leiba Burginas 7 parom arešto, Chaimas Kučinskis — 14 parų. Relelis Faivušas — 14. Jude-lis Kacas — 7, ir Abromas Rabinavičius — 14. Visi nubaustieji paros turės atsedėti, nes teismas arešto baudą pinigais nepakeitė.

Katalikų Akcijos Kelyje

1. Dievo bendradarbiu yra žmogus pavadintas Sv. Rašte. Tai yra nepaprastai didelis žmogaus išaukštinimas. Jeigu mes žmonės kartais didžiųjų žmonių, giriamės pažintimi su žymiu, garsiu asmeniu iš žmonių tarpo, tai kaip džiugu, garbinga išgirsti iš Sv. Rašto žodžių, kurie žmogų vadina Dievo bendradarbiu.

Bet kur-gi jėgos, kurios bent kiek pateisintų tokį pašaukimą, išaukštinimą?

Tos jėgos, be abejojimo, glūdi, visų pirma, žmogaus dvasioje, kuri pasireiškia žmogaus protu ir valia. Deja, kartais žmogus pamiršta ar nepastebi, kas jame pačiame glūdi. Bet pakanka atkreipti akis į tai, ką mokslo žmonės, išradėjai yra nuveikę, kad lengvai įsitikintume, kokia didelė galybė yra žmogui, tik svarbu, kad patsai žmogus tai žinotų ir įsisąmonintų.

Žmogaus kūno jėga yra menkė, jei ją palyginsime su kai kurių gyvulių jėga, tačiau sugeba apvaldyti ir stipriausius gyvulius, pralenkti aeroplaną ar automobilį ir greičiausius gyvulius. Žmogus savo dvasios išmintimi pakeitė žemės paviršių, radijo išradimu nugalėjo šios žemės atstumą. Tas visa iškalbingai byloja apie žmogaus dvasios galybę, išmintį.

Bet pačios išminties nepakaktų tokiai galingai pažangai, jei prie proto jėgos nebūtų prijungta valios jėga, kuri išjudina proto ir kūno jėgas ir jas panaudoja medžiaginiai ir dvasiniai pažangai kurti. Sudrausmintą valia yra didelė kūrybinė pajėga.

Patsai pajėgų buvimas dar nesukuria kultūros, reikalingas jų panaudojimas. Bet panaudojimas tada tegali būti, kai žmogus įsisąmonina, kad jisai yra pajėgus, kad gali nuveikti daug gerą, kai įsitikią, kad ir vidutinių gabumų žmogus daug vertinga gali nuveikti, tik reikalingas tam pasiryžimas. Ryžtis yra pradžia kiekvienam darbui, kuris savo paskosė neša palaimą žmogui. Kodėl kartais nieko žymaus nenudirba gabūs žmonės? Trūko ryžtingumo. Pradėti darbą yra daug sunkiau, negu jau pradėtai darbas tęsti. Ryžtingumo trūkumas yra svarbiausia kliūtis, kurios dėliai daug galimų ir reikiamų darbų lieka nenuadirba.

Yra ir kitas pagrindas, kurio dėliai yra žmogus vadinamas Dievo bendradarbiu. Dievas ne tik davė žmogui dvasios gabumus, bet gausiai apdovanojo savo malonėmis, kurių pastiprintas žmogus gali nepaprastai daug nuveikti. Savo malonių Dievas niekam nesigaili, tik reikia, kad žmogus nebūtų nerangus, nesinaudojantis Dievo pagalba. Kai kurie asmenys neperpranta Dievo malonės reikšmės, mat, ji esanti jiems nematoma, bet vargšai pamiršta, kad ir žmogaus dvasia nematoma, protas nematomas, tačiau jo buvimas ir veikimas yra aiškus, nenuginčijamas.

2. Dievo bendradarbiu nevalia žiūrėti į gyvenimą per siauručius akinius: jam privaloma plati orientacija pačiuose gyvenimo faktuose ir gyvenimą tvarkančiuose principuose.

Veikėjas, Dievo bendradarbis turi žiūrėti į gyvenimą atmerktois akimis, kad jisai tiksliai žinotų visokių sluoksnių žmonių gyvenimą, kad jisai dabartinio žmonių gyvenimo neįsivaizduotų savo asmeninių, jau seniai praėjusių pergyvenimų šviesoje. Žinoma, dabartinio gyvenimo faktai turi daug panašumo ir su praeitimi, bet būtų didelė klaida į juos žiūrėti vien per praeities faktų akinius. Kiekvienas gyvenamasai laikotarpis, vietos aplinkybės turi savo ypatingą veidą, todėl susiorientuoti gyvenimo situacijoje reiškia žiūrėti dabarties gyvenimo. Tad reikia įsižiūrėti į vaikių gyvenimą, jaunimo aspiracijas ir jaudinimus, gerai subrendusių asmenų elgesį, darbus, kovas.

Gera susiorientuoti padėtyje, bet to nepakanka. Veikėjui yra būtinas dalykas tiksliai ir tinkamai orientuotis principuose, kurių laikymasis yra privalomas protingai tvarkomam gyvenimui.

Kur veikia dvasia, ten turi būti protinga tvarka. Kaip aukščiau minėta, dvasia pasireiškia protu ir valia. Protas nepakenčia chaoso, visur ieško priežasčių, plano, tvarkos. Juo gilesnis protas, juo jisai siekia toliau ir giliau, stengiasi aprėpti net ir visumą, net susidaryti sau perspektyvą.

kad geriau visa matytų ir įvertintų.

Principų yra ne vienas: jų yra pačio proto diktuojamų, kuriuos nustato filosofijos arba išminties mokslas, Dievo apreiškimas, medžiaginio pasaulio faktai.

Žmogaus protu prabyla prigimtojo Dievo skelbiamoji tvarka, išreikšta daiktų prigimtimi ir jų būtinais santykiais. Tai galėtume sakyti prigimtoji teisė, Dievo įvesta, kuriant pasauli. Žinoma, pasitaiko nedrausmingų žmonių, kurie nepaiso žmogaus ar daiktų prigimtųjų, iš jos einančių santykių, elgiasi savavališkai, nepaisydami nei Dievo, nei jo įvestos tvarkos, bet toksai savavaliavimas yra tikrai laikinas: ateis laikas, kada savalei bus pritaikyta sankcija ir bus atstatyta tvarka. Dievo įvestoji teisė pasilieka įstatymais ir teise, nors kai kurie asmenys laikinai savavaliuja. Iš prigimtųjų teisės eina ištisa eilė principų, kurie reguliuoja žmonių gyvenimą.

Prie prigimtųjų teisės principų prisijungia kiti principai, kurie eina iš Dievo apreiškimo. Šitie principai lengviau surandami, geriau perprantami ir be ypatingo mokslo ar išsilavinimo. Sv. Tomas Akvinietis sako, kad, Dievo apreiškimui esant duotam, paprasta bemokslė moterėlė daugiau žino apie žmogaus gyvenimo tikslą, svarbiausius gyvenimo klausimus, negu senovės išminčiai, kurie nežinojo Dievo apreiškimo.

Medžiaginio pasaulio faktai, eina iš daiktų prigimtųjų, irgi sudaro tvarką, net galime sakyti griežtą tvarką, kuri išreiškia tam tikrus principus. Pav., gyvybės tvarka, kai kurie ekonominio gyvenimo dalykai sudaro irgi tam tikrus principus, kuriuos žinoti labai naudinga ir net reikalinga.

Susipažinti su šitokiais principais, juos pergalvoti, pagal juos veikti yra reikalinga rimtam veikėjui, Dievo bendradarbiui.

3. Gerai suprato dabartinių žmonių gyvenimo eigą ir principų reikalingumą Popiežius Pijus XI, todėl jisai su apaštališku uolumu emė kviešti žmones į katalikų akciją. Katalikų akcijos reikalas, tai moderniškas, aktualus dalykas, kuris gali pagydyti dabartinio žmonių gyvenimo žaizdas, pašalinti negerumus, gali gyvenimą kilniausia prasme sukurinti, sukurkštoninti.

To darbo patys dvasiškai negalės atlikti. Šventasai Tėvas pakvietė į tą kilnų darbą ir pasauliečius visokio amžiaus, luomo, mokslo ir turto. Katalikų akcija, yra pasauliečių žmonių bendradarbiavimas su bažnytine hierarchija apaštaliavimo darbe, kad asmenys, šeimos, tautos, valstybės gyventų Kristaus mokslu. Neleisti nukrikti žmonėms, kurie tiki ir tuo tikėjimu gyvena, sugrąžinti Kristui tuos, kurie nuo Jo pasitraukę, priartinti prie Kristaus tuos, kurie Jo nepažįsta — bus katalikų akcijos darbas, kai jisai suorganizuotas katalikiškųjų draugijų pavidalu.

Pijus XI davė nuostatus ir direktyvas katalikų akcijai. Ten yra suminėta, kad Katalikų Akcija gali būti vietos sąlygoms pritaikyta.

Vyskupai, įsiklausę į Sv. Tėvo nurodymus, savo kraštuose pritaiko juos savo krašto, tautos sąlygoms.

Katalikų akcija yra suorganizuotas katalikiškųjų draugijų pavidalu katalikų vyrų, moterų, bernaičių, mergaičių, moksleivių, studentijos, vaikų veikimas. Kiekvieno amžiaus, asmens turi rasti sau vietą katalikų akcijoje. Remti katalikų akciją galima veikimu, žodžiu, raštu, maldomis, lėšomis. Praktikoje ypač rūpinamasi suorganizuoti veiklesnįjį.

Aišku drauginis gyvenimas be vadų nėra įmanomas. Todėl katalikų akcijoje ypatingą vietą užima klausimas, kaip paruošti vadus. Kur tuo klausimu nuosirdžia susirūpinama, ten ir pasiekiami geri rezultatai, nors patsai dalykas nėra lengvas. Jisai turi būti paruoštas, išnagrinėtas ir suplanuotas, žiūrint vietos sąlygų.

Vidutinė stipriausioji katalikų akcijos jėga yra katalikų akcijos dorų veikėjų pasiaukojimas. Be pasiaukojimo nėra apaštaliavimo, nėra katalikų akcijos.

Tai kelios gairės katalikų akcijos kelyje.

Vysk. M. Reims

Rašyta aeroplane
tarp Los Angeles ir Kansas City
1937. VIII. 7.

Andre Hoornaert

Moterys Žemės Rojuje

Ispūdziai iš kelionės po
Sovietų Rusiją

Belgų dienraštis "La Libre Belgique" buvo pasiuntęs vieną savo žymiausių bendradarbių, p. adv. Andre Hoornaertą, susipažinti su šių dienų Rusijos gyvenimu. Tas gabus žurnalistas, labai daug keliavęs savam gyvenime, be to, dalyvavęs savahoriu — kareivių di-džiajam kare ir ten daug sykių pasizymėjęs, (pats karalius Albertas jam prisegė prie krūtinės Karo Kryžiaus ordoną), sugebė-

jo, kiek leido sąlygos, įvairiausiomis priemonėmis įsikverbtį į pačią Sovietų Rusijos gyvenimo esmę. Jam rūpėjo pamatyti ne tas, kas viešai turistams rodoma, bet tas, kas nuo jų slepiama. Ir nors daug jo pastangų nuėjo niekais, bet ir ta nedidelė Rusijos paslapčių dalis, kurią pavyko p. Hoornaertui išplėsti, jau visai pakeičia dažnai turistų aprašomos Rusijos veidą.

Manome mūsų skaitytojams bus įdomu pamatyti vieną antrą tikrą Rusijos vaizdą.

Lyčių lygybė.

Štai viena mano plepi bendrąjį žvilgsnį: "Ak, pagaliau esame šalyje, kur moteris yra lygi vyrui, kur ji turi lygias teises, lygias pareigas, užima lygias vietas. Ak, kaip puiku!"

Kijevus: "Hotel Continental".

Iš valgomojos salės matosi dideli naujai statomi namai. Dabar mūrijamas šeštas aukštas. Tik kaž kodėl čia taip keistai apsilvėk mūrininkai. Prisižiūriu atidžiau: bet juk čia ne mūrininkai, tik mūrininkės, jei taip galima pasakyti.

Taigi, lyčių lygybė. Taisomas gelžkelis. Išil-

gai bėgius dirba žemių kasėjai: jų pusė — moterys.

Leningrad: naujai gredžiamos gatvės. 2/3 darbininkų moterys.

Maskva: iš 8-tam aukšte esančio restorano lango matoma Maskvos upė. Darbininkai stato aukštai iškilusias krantines. Staiga vienas stacia galva krenta žemyn. Neštuvai nuneša kūną, kurio veidas pridengtas prijuoste. Aš nulipau pažiūrėti įvyki. Darbininkai jau vėl dirba: daugiau kaip trečdalis jų yra moterys.

Lygybė. Vedyboms irgi lygybė. Abi pusės turi lygias teises divorsui.

— Tai teisinga, argi ne?

— Hm, gal būt, jei mes būtumėm jaučių ar avinų giminės, tada aš suprasčiau reikalą. Ir tai dar vienas dalykas: jei mes galime sutikti, kad jauna moteris turi tiek pat šansų "vesti", kaip ir vyras; tai toli gražu nebe tas, kai jau 40 metų. Apie šiuos dalykus aš jau seniai turėjau savo nuomonę ir aš jau per senas, kad ją keisčiau. O mano nuomonė štai kokia: kiekvienas socialinis režimas, kurs nėra krikščionybės dėsnių tvarkomas, skiria moteriai net materialinių atžvilgių, neužtarnautai žemesnę vietą, negu vyrui. Gal čia gali būti išimtimi jauna, visam savo grožio žibėjime moteriškė. Bet krikščionybė kiekvieną metų skelbia moterį lygiai kilnumu vyrui, nes jos siela, kaip ir jo, sukurta Dievo paveikslu. Ir, mėtams slenkant ji lieka žmona, tampa motina, senelė... Gi "laisvoji" moteris turi teises "vesti" kiek sykių ji panorės, arba, tikriaus sakant, kiek sykių jos kas panorės...

Oficialinei Rusijai moters kilnumo, jos skaistybės, jos laisvės gerbimas — tušti žodžiai. Moteris, kaip man pasakė vienas Rusijos kunigas, čia yra valstybės nuosavybė.

Divorsas — persiskyrimas. Jau nuo seniai ir beveik iki paskutiniųjų laikų išsiskyrimo formalumas buvo paprasčiausias. Reikėjo ateiti pas valdininką ir sumokėti tris rublius — ir išsiskirti.

Nebuvo visai reikalo trukdyti kita puse, kuri tuo laikų galėjo turėti kitą, svarbesnį užsiėmimą. Įstaiga jau vėliau pati pranešdavo įvykusi faktą, nes tam ir lėšos buvo imamos iš trijų rublių. Bet priimta, kad mandagūs, gerai išauklėti žmonės turi ilgai netrukdami, patys apie tai pranešti savo buvusiai antrajai pusei. Mat, svarbu, kad ir kitas, ilgai negaišdamas, galėtų vėl apsigyventi. Štai pavzdys: atvirukas prasideda žodžiais: "Mano brangioji ex-žmona..."

Tarp kitko, nebuvo reikalo taip mandagiai rašyti. Kalba nėra duota žmogui vien mintims paslėpti, kaip mandavęs Tallevrandas. Galima staciai drožti tiesą į akis. Pavzdžiui: "Žinai, mes esame išsiskyrę šį rytą apie 10 ar 10 su puse valandų, aš jau nebeatimenu gerai. Ak! Būčiau pamiršęs! Aš vėdžiau kitą šandien po piet. 15 v. 25 minutės. Tyčiomis pažiūrėjau į laikrodį. Tarp mūsų šnekant, ir visai nenorėdamas tau tvacia nemalonumą sakyti, mano naujoji žmona vėniškai už tave gražesnė".

Gal aš čia juokauju. Ne kiek. Perdedu? Deja, ne. Būtu trūkumas toks didelis, kad išsiskyrę dažnai tebegyvena tame pačiame kambaryje. Ir nepasiklausę kitų to paties kambario gyventojų, kurių dažnai yra, jis atsiveda naują žmoną, jįnai — naują vyrą. Viena šeima daugiau. Teks labiau susispausti ir baigtas krikšč. Reikia mokėti prisitaikinti prie naujų sąlygų.

Paskutiniuoju laiku, nepranešus antrajai pusei, nebegalima išsiskirti. Tu-

Amerikos Žemdirbystė

Žemės klausimas, kuris egzistuoja daugybėje Europos šalių beveik nežinomas Amerikoje. Amerikos ūkininkai turi daug svarbių problemų, bet tos problemos nėra žemės ploto problemos. Jung. Valstybėse žemės netrūksta, prietklus nesiranda, ir Europos šauksmas "daugiau žemės" žemės darbininkams negirdėtas šioje šalyje. Ūkio turtas, dėlei atvykimo daugiaus ūkininkų, visai nemažėja, nes paprastas didumas pagerintos žemės buvo toks 1920 m. koks buvo 1900 m. taipgi 1850 m. Bet kiekvieno ūkio vertė vis didėja.

Jung. Valstvių žemės plotas buvo tas pats nuo 1860 m. truputį suvirš 1,903,000,000 akru. 1860 m. ūkininkai valdė 407,000,000 akru. Ūkių žemės padidėjo nuo 1900 m. 414,500,000 akru iki 955,900,000 akru 1920 m. Padidėjimas jėmė apdirbtą ir neapdirbtą žemę.

Amerikos ūkių skaitlius padidėjo net 8.3% tarpe 1930 m. ir 1935 m. su padidėjimu ūkio gyventojų skaitliu iš 1,355,557 asmenių, raportuoja United States Census of Agriculture.

SKAITLIUS IR DIDUMAS ŪKIŲ

Apskritai imant, 1870 m. kiekvienas ūkis turėjo 153.2 akru žemės; 1900 m. 146.2 akrus ir 1920 m. 148.2 akrus. Iš 6,448,343 ūkių 1920 m. tikait 41,882 ūkės turėjo mažiau negu 3 akrus žemės, ir tik 47.276 ūkės turėjo 1,000 akru arba daugiau, kadangi vidutinis ūkis susidėjo iš nuo 100 iki 174 akru, kurios skaitėsi augščiausios rūšies ūkys.

Jau sausio 1 d. 1936 m. buvo 6,812,350 ūkių Jung. Valstybėse, kurios užėmė net 1,054,515,000 akru žemės. Paprastas didumas amerikoniško ūkio buvo 154 akrai ir vidutinis žemės vertingumas buvo \$4,823, akro vertė \$31.16.

ri ateiti abu ir drauge išklausti raginančios susitaikinti prakalbos, bet vistiek pakanka, kad divorse teprašo viena pusė, taip galima skirtis... iki trijų kartų. Bet ir išsiskyrimams yra taks, kuri progresuodama auga nežinia dėl moralinių ar grynai pasipelnymo sumetimų. Pradedant ketvirtuoju divorsu Rusija nurodyti rimtas priežastis, apie kurių pakankamumą ar nepakankamumą sprendžia tyčia pastatytas Sovietų valdininkas, skirtas stovėti moralės bei šeimų pastovumo sargyboje...

Dabartinis Rusijos pilietis negali pakeisti gyvenamosios vietos. Taip pat, savo noru, jis negali pakeisti užsiėmimo, amato. Jis gali, kiek tik nori, keisti marškinius (jei jis turi jų atsargą), bet žmonas — ne, nes tris sykius kuolaisviausiai jas pakeitęs, ketvirtą kartą, reik gauti pritarimą pono valdininko, kuriam įstatymas leidžia daug ko paklausinėti.

Sulietuvino

J. Zurauskaitė.
"M."

3,210,224 Amerikos ūkininkai buvo savininkai savo ūkių, 688,867 iš dalies savininkai, 48,104 užveždetojai ir 2,865,155 arba 42% viso skaitliaus buvo arenduotojai (tenants).

Didžiausia vienintelė Amerikos ūkininkų grupė — net 2,848,304 — buvo savininkai ūkių nuo 50 iki 174 akru. Kiton pusė, beveik iš kiekvieno 5 ūkių turėjo mažiaus 20 akru žemės ir tik 1/5 dalis ūkių buvo 175 akru arba daugiau. Ūkis iš 175 akru, arba daugiau, apėmė 2/3 dalis ūkio žemės ploto, kuomet ūkys iš mažiaus 20 akru apėmė tik 1.2 nuošimtį, tos iš nuo 20 iki 99 akru 14.8% ir tos 100 iki 174 turėjo 18% viso ūkių žemės ploto. Buvo 88,662 ūkių iš 1,000 akru sulyginus su 1930 m. 80,620. Skaitlius ūkių iš 10,000 akru, arba daugiau, padidėjo nuo 4,035 iki 4,629. Šias didelias ūkis randame Texas, Montana, Wyoming, Colorado, California ir New Mexico valstybėse, kur Amerikos didžiausi plotai randasi.

FLIS

ISPANIJOS MINERALINIŲ TURTŲ IŠTEKLIAI

Prancūzų laikraštis "Illustration" paskutiniame numeryje paskelbė straipsnį, kuriame kalba apie Europos valstybių turimus mineralinių turtų išteklius. Pasirodo, kad didžiausius mineralinių turtų išteklius turi Ispanija. Apskaičiuojama, kad Ispanijoje yra geležies rūdos daugiau kaip 700 milijonų tonų, kurios jai užtektų šimtmečiams. Be to, ten esama gana didelių klotų pyrito. Spėjama, kad visame pasauly pyrito yra arti 300 milijonų tonų, o šio kiekio 200 milijonų tonų guli Ispanijoje. Pagaliau Ispanija turi dar apie 30 milijonų tonų švino, apie 30 milijonų tonų vario, arti 25 milijonų tonų cinko ir apie 5 milijonus tonų gyvojo sidabro.

Tame pačiame "Illustration" numeryje yra įdėtas ir Ispanijos žemėlapis, kuriame pažymėtas mineralinių turtų pasiskirstymas. Iš to žemėlapio matyti, kad šiuo laiku Frankas valdo du trečdalius teritorijos, ir kad kaip tik ta teritorija yra turtingiausia mineralinėmis gėrybėmis. Apskaičiuota, kad jis turi savo žinioje apie 70 nuošimčių tų mineralinių išteklių ir kaip tik ten, kur jų eksploatacijos netrukdo karo veiksmams. Valencijos vyriausybė turi savo žinioje plotus su cinko geležies ir švino kasyklomis, Almadena su gyvojo sidabro kasyklomis ir Almeriją su geležies, sieros ir švino ištekliais. Bet visos šios sritys guli smarkiausiai puolamose fronto zonose ir negali būti pakankamai išnaudojamos.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

GREENFIELD, MASS.

LDS 113 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyksta ateinančią sekmadienį, rugpjūčio 29 d. Vaiciūlio namuose, 12 valandą per pietus. Sekmadienį visi stengsis išklausyti ankstyvą šv. mišių, kad galėtų dalyvauti susirinkime laiku.

me laiku.

Po LDS susirinkimo įvyksta pietūs pas p. Vaiciūli. Tuos pietus rengia vyrai LDS nariai. Moterims bus nemokamai. Bus visokių valgių, keptų bulvių, kornų, "rostytų šuniukų". Kviečiame visus narius būtinai dalyvauti.

PO ATOSTOGŲ ĮSIGIJO DAUG ĮSPŪDŽIŲ

Aleksandras - Antanina Stepankevičiai su sūnumi Juozu, buvo išvykę savaitę atostogų. Aplankė Pa. valstybę, New York miestą, daug pažįstamų ir giminių. Kelionė buvo laiminga.

A. B. Janeliūnai su sūnumi Jurgiu ir jų mamyte, buvo išvykę savaitę atostogų. Aplankė Kanadą, žymias vietas ir gimines ir New Yorko valstybę. Kelionė buvo laiminga.

J. W. Vaiciūliai su savo giminaičiais buvo išvykę savaitę ir aplankė Kanadą, žymias ir katalikiškas vietas taip pat New Yorko ir N. H. valstybes. Kelionė buvo laiminga.

A. Dėdinas.

GARDNER, MASS.

Laukėm ir sulaukėm mūsų miestelyje pirmo lietuvių profesoriaus. Sveikiname daktarą Juozapą Repolevičių (Repolewis), kuris neseniai iš Massachusetts valstybės gavo teisę praktikuoti dantų taisymą.

Daktaras Repolevičius (Repolewis) yra baigęs Gardner High School ir Alabama Universitetą. Mokslą užbaigė Marquette universitete, kuri mokykla suteikė jam daktaro laipsnį. Daktaras Juozapas yra garsus sportininkas, ypatingai pasižymėjęs kaip futbolo lošikas. Populiarus ir gabus studentas, nepaprastai sportininkas, prieinamas žmogus, mes tikimės, kad daktaras Repolevičius bus ir garbingas ir sėkmingas dentistas.

Gardnerio lietuviai da-

bar laukia kitų lietuvių profesionalų, ypač gausi advokatų ir gydytojų.

Jonas.

WORCESTER, MASS.

METINIS IŠVAŽIAVIMAS

Šv. Onos Moterų draugijos metinis išvažiavimas įvyks rugpjūčio 29 dieną. Maironio parke. Šio metinio išvažiavimo visas pelnas skiriamas šv. Kazimiero parapijai. Todel rengėjos ir komitetas širdingai kviečia visus dalyvauti. Išvažiavimas prasidės tuojuo po pietų ir tęsis iki vėlumai. Vakare Frank Navis orkestras linksmins jaunus ir senus. O išvažiavimo šeiminiškės jau iš anksto gamina skaniausius valgius, kad pavaišintų visus dalyvius.

Komitetas.

CAMDEN, N. J.

Didelį pikniką rengia šv. Jurgio parapija Camden. N. J. rugsėjo 5 d., 1937, Almonesson parke, tarpe Woodbury ir Blackwood. N. J. Prašo visus iš arti ir toli atsilankyti į šį pikniką. Bus gerų gėrimų ir valgių. Šokiams gros gera orkestra ir tėsiai iki vėlaus vakaro. Busai išeis nuo šv. Jurgio baž. 9 & Chelton ave, Camden, N. J. pirmą val. po pietų.

Visus prašome atsilankyti į paskutinį šių metų pikniką ir smagiai laiką praleisti.

Rengėjų Komisija.

BROOKLYN, N. Y.

LANKĖSI IŠ NEW BRITAIN, CONN.

Bronė Mičiūnienė su sūneliu Vitaliu, lankėsi Brooklyn, N. Y. pas J. P. Grigus. Aplankė New Yorką ir jo gražias įstaigas. Labiausiai patiko Music Hall ir Radio City. Viešėjusi vieną savaitę, grįžo į namus, kur pailsėjęs išvyko į Moterų Sąjungos 18-tą seimą, Chicago, Ill.

Aguona.

IŠVAŽIAVIMAS

Moterų S-gos 29-ta kuopos išvažiavimą turės Forest Park'e, sekmadienį, rugpjūčio - August 29 d., pirmą val. po pietų. Kviečiame visus atsilankyti.

Rašt.

PROVIDENCE, R. I.

BAZARAS

Sekmadienį, rugp. 22, tuojuo po mišių buvo parapijos susirinkimas bažnyčios salėje. Susirinkimas įvyko bazaro reikalu, kuris įvyks rugsėjo 17, 18, 22, 24 ir 25, ir spalio 1 ir 2 d. šių metų. Bazaras bus naujoje salėje ir naujai išpiltame kieme. Susirinkime nutarta, kad kiekviena draugija turėtų savo būdą ir tik tos draugijos narės arba nariai dirbtų. Didysis Choras, mažasis choras ir Vyčiai jau turi savo būdas pasiskyrę, o kitos draugijos seks pavizdį.

Bilietėlių jau daugiau kaip pusę parduota, bet tikimės, kad prieš pabaigą bazaro visi bus parduoti, nes dovanos yra didelės.

Taipgi nutarta "shower" turėti prieš bazarą, o su-

neštas dovanas ant stalo viešai išdėti. O dovanotojai gaus bilietėlius, už kuriuos gaus valgyti ir gerti.

Mažos choro piknikas, kuris turėjo būti sekmadienį, bus ši sekmadienį rugp. 29 d. Visi tie gerumai, kuriuos prižadėjom pereitą savaitę duosime ši sekmadienį. Prie geros muzikos ir įvairių žaidimų bus šokių kontestas. Tie, kurie geriausiai šoks polką ir amerikonišką valcą gaus puikias dovanas. O virvę traukti vyrai buvo gerai prisirengę, bet ši sekmadienį ateis į pagelbą Okulevičiai, net trys šeimos, ši kartą prisidės ir Vladas Okulevičius. Trokai eis kaip paprastai iš Providence ir Olnevilio. Iki pasimatymo pikniko.

Šeštadienio rytą įvyko v. V. Okulevičiaus su E. Švedaite jungtuvės. Panelės Švedaite brolis kun. Antanas Švedas, MIC. suteikė jiems sakramentus. Šv. mišias giedojo mažasis ir didysis choras: per Offertoria solo Ave Maria giedojo dain. A. Giedraitis. Naujoje mokyklos salėje įvyko pusryčiai ir balius. Abu jaunavedžiai yra choristai. Tikimės, kad jie ir toliau pasiliks toje garbingoje draugijoje, nes Vladas yra puikus "basas".

Didysis ir Mažasis choras šią savaitę pradės naujų narių vaju. Nes tie du kart i metus yra proga įstoti į chora. Vasario ir rugsėjo mėnesiuose. Taigi visi, kurie turi balsus ir nori juos tinkamai suvartoti Dievo garbei, dabar yra jiems proga. I mažąjį chorą gali įstoti visi vaikai nuo 9 iki 16 metų. I Didįjį chorą gali įstoti nuo 16 iki 35 metų. Taigi visi pasinaudokite proga. Tie, kurie nori įstoti prašome su gerb. vargonininku pasitarti.

Trūbininkas.

WESTFIELD, MASS.

PIKNIKAS

Westfield, Mass. lietuvių parapija rengia didelį pikniką sekantį sekmadienį, rugp.-August 29 d., š. m., Hebbdos parke E. Silver St. Prašomi visi lietuviai iš toli ir iš arti atvykti į mūsų PIKNIKĄ, o mes westfieldiečiai visus ko gražiausiai priimsime ir palinksminsime.

Komisija.

TIKRAS LIETUVIS
JOSEPH D. GAYSON
LICENSED OPTICIAN
Geriausio stiliaus akiniai
721 Main St. Room 23
Hartford, Conn. Phone 2-6848

EDW. V. WARABOW
(WRUBLIASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL: Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL: Brockton 2005

Pennsylvanijos Žinios

SHENANDOAH, PA.

MOTERŲ SĄJUNGOS SEIME

Pereitą savaitę pp. Ieva Jurkevičienė ir Ona Kvalkauskaitė buvo išvažiavusios į Chicago, Ill. Jos dalyvavo Moterų S-gos metiniam seime, kuris šįmet buvo rengiamas Chicagoje. P-nia Jurkevičienė kaip delegatė atstovavo visas Moterų Sąjungos kuopas mūsų apskrįčio.

Apart to, Shenandorie-tės atlankė ir Seserų Kazimieriečių Vienuolyną, kur jos turėjo progos dalyvauti iškilmingose apeigose įšventinimo Seserų vienuolių.

SESERŲ KAZIMIERIEČIŲ VIENUOLYNĖ

Sekmadienį, rugpjūčio 15 d., Seserų Kazimieriečių Vienuolynė Chicagoje, buvo iškilmingose ceremonijose priėmimo ir įšventinimo jaunų Seselių Vienuolių. Šiose įspūdingose pamaldose vadovavo J. E. Vyskupas M. Reinys. Šįmet radosi dvylika naujų aspirančių, kurioms buvo suteikta pirmasis vienuolės laipsnis, t. y. Baltasis. Tų mergaičių tarpe buvo ir viena Shenandoretė, Konstancija Grigaitė, kuri dabar bus žinanti vardu Sesuo Viviana. Dalyvauti šiose apeigose buvo suvažiavę daugelis Shenandoretiečių.

25 METŲ JUBILEJUS

Pirmadienį, rugpjūčio 16 d., Seserų Kazimieriečių Vienuolynė keturios Seselės vienuolės apvaikštinėjo jų 25 metų įšventinimo sukaktuves. J. E. Vyskupas M. Reinys šioje progose suteikė kiekvienai Jubilantei si-dabrinį vainikėlį. Viena tų Jubilantių yra Sesuo Gertruda, kuri dabar yra paskirta kaip Viršesnė Sesuo mūsų parapijos Seselių. Visi parapijiečiai reikšė Seselei Gertrudai geriausius linkėjimus Jubilėjaus proga.

PARAPIJINĖ MOKYKLA

Visos katalikiškos mokyklos mūsų apylinkėje šįmet prasidės pirmą dieną rugsėjo. Mūsų parapijinės mokyklos studentai sugiję ras daug atmainų, pataisymų bei pagerinimų mūsų parapijos mokykloje. Šįmet bus daugiau vietos studentams mokykloje, nes apart senos mokyklos dar ir kitas namas buvo naujai pertaisytas, ir paruoštas studentams ir jų mokslo naudai. Taipgi, mūsų gerbiamo klebono pastangomis padaryti visus patogumus mūsų parapijinės mokyklos studentams, yra sutaisoma šilumos sistema. Mat, kad būtų patogiau apšildomi abu mokyklos bu-

dinkai ir Seselių namai, reikėjo visa šilumos sistema permąstyti. Tadgi dabar bus visi trys būdinkai šildomi iš vienos centralinės vietos. Šis mūsų klebono sumanymas yra netikėtai geras, bet ir yra labai svarbus, nes apart aprūpinimo gerai apšildyti visus tuos namus, deltos permamos dar ir visos šildymo išlaidos šįmet atsieis daug pigiau.

PIRMA KOMUNIJĄ

Sekmadienio rytą, rugpjūčio 29 d., 7:30 val. rytą, šv. Mišių laiku, mūsų parapijoje apie 80 vaikelių priims Pirmą Šventą Komunią. Šįmet jau antroji grupė vaikelių, kurie dabar priims Pirmą Komunią. Paskutiniai yra tie vaikeliai, kurie mokinosi Viešose mokyklose, todėl dabar vasaros metu jie turėjo lankyti mūsų parapijinę mokyklą pakol buvo prirengti prie išpažinties ir Pirmos Komunijos.

VEIKLIOS MOTERYS

Lietuvių Dienos proga kelios mūsų parapijetės labai sėkmingai pasidarbavo Juozapo Marijos Vilos naudai, pardavinėdamos bilietus įsigijimui dovanos.

Darbavosi šios moterys: Ponios A. Shevienė, M. Metkauskienė, ir A. Discevičienė, tos dienos pasidarbavimu surinko suvirš \$137.00.

Tos brangios dovanos paskyrimas įvyks Philadelphia Lietuvos Dienos, sekmadienį, rugpjūčio 29 d., Seserų Kazimieriečių Juozapo Marijos Vilos, Newtown, Pa. Iš šios apylinkės žmonės yra visi kviečiami ten atsilankyti; kas gali žinoti, mažu katras iš mūsų parvažiuosime tuomi nauju "Plymouth" automobiliu!?

IR DAR ŠIS TAS —

Vedė — Tomas Joyce ir Jenevieve Puzauckaitė.
Gimė — Duktė, pp. Bernardui Černeckiam.
Sūnus, pp. Leonardui Mikelsoniam.
Duktė, pp. Antanui Naujunam.
Sūnus, pp. Pranui Grutzam.
Duktė, pp. Antanui Jannauckam.
Mirė — Tomas Bulevičius, E. Centre St., Shenandoah, Pa. Marė Matjošaitis, 207 E. Mt. Vernon St. Shenandoah, Pa. Juozas Česna-

111 N. White St. Shenandoah, Pa. Juozas Krunkauckas, Lower William Penn, Pa. Andrius Balcius, 322½ E. Centre St. Shenandoah, Pa.

G. Bukas.

SHOENTOWN & PORT CARBON, PA. PIKNIKAS

Susipratusių lietuvių — tautiečių vienybės darbas, ypač Bažnyčios ar tautos labui, yra tai gražiausias darbas žmonių gyvenime. Štai priklausantieji lietuviai prie šv. Kazimiero parapijos, St. Clair, Pa., bet gyvenantieji Shoentown ir Port Carbon, Pa. miesteliuose, sužinoję ir pamatę, kad minėtoji bažnyčia yra remontuojama ir dekoruojama, maliovo-jama, mielu noru pritaria tam sumanymui. Nenorėdami užsileisti pirmenybėje St. Clairiečiams, nutarė padaryti dideli lietuvių pikniką. Piknikas įvyks šeštadienį, rugpjūčio-August 28 ir 29 d. ant Vilčiausko Kalno, Shoentown-Port Carbon.

Laikė pikniko gros smarki orkestra, bus didelis Bingo lošimas, laikė kurio bus duodama įvairių brangių dovanų — prizų; bus iš Lietuvos atvežtų kumpių, kilsu ir lietuviškų saldinių. O mūsų Beans Soup yra garsi visoj apylinkėje!

Lietuviško pikniko surengimui yra išrinkta komisija: gaspadorius — p. Kazys Bigelis ir pagalbininkai — p. Martinas Ražanskas, p. Alena Vilčiauskienė. Darbininkai: Alb. Didžiūnas, Kaz. Vizgirda, Juozas Ražanskas, Alena Stočkūnienė, Ona Terzienne, Ona Buškienė, Mar. Manelienė, Stan. Pacentienė, Anėlė Briliūtė, Ona Briaukaitė, M. Subočienė, J. Jotautas, M. Briauskienė, M. Šivokienė, O. Buškienė.

Tat tikslas prakilnus, komisija ir darbininkai, ypač gerosios moterys parapijetės, dirba sunkiai, kad piknikas pavyktų. O piknikas nusiseks ir turi atnešti gražaus pelno.

Taisi klebonas ir pikniko komisija širdingai kviečia visus lietuvius ir prietelius iš Shoentown, Port Carbon, St. Clair, Pottsville, Palo Alto ir kitų kolonijų atsilankyti į pikniką ir savo pinigine narama padėti užbaigti kilnų darbą — St. Claire šv. Kazimiero bažnyčios išmaliovojimo darba.

Iki laimingo pasimatymo piknike!

Pikniko Komisija

DĖMESIO! LIETUVIŲ DIENA!

VALIO! VALIO! PIKNIKAS!

RUGPJŪČIO (August) 29 d., visi keliai veda į Seserų Kazimieriečių JUOZAPŲ MARIJOS Vilą, Newtown, Pa., kur jų gražiame sode bus šaunus piknikas.

Čia bus progos įsigyti naują automobilį "Plymouth".

Čia bus galima įsigyti gražių įvairiausių rankdarbių, žaislų ir t.t.

Čia bus galima pasiklausyti gražių skambančių lietuviškų dainų, gražaus orkestro; pasišokti, pažaisiti, pasportuoti ir t.t.

Na, o jau valgių ir gėrimų kas tik kokių panorės. Pelnas skiriamas Juozapo Marijos Vilos akademijai. Vien jau tik delto kilnias tikslas visi, gerb. Tautiečiai, 29 - VII į mūsų pikniką.

RENGEJAI

CREMO ALE

Padarytas Tam,
Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsendintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

Dangaus Karalystė

GINTARAS

KRISTAUS MOKYČIAUSIAS APASTALAS

Apie šv. Baltramiejų nedaug šv. Rašte tenka sužinoti. Vienok iš padavimo aiškėja, kad jis kilęs iš Kanos, Galiliejoj, kuriame mieste Kristus vandenį pavertė vynu. Baltramiejus buvo turtingas, apsišvietęs žmogus, kuris kadaise buvo šv. Jono Krikštytojo mokiniu. Kitas jo vardas buvo Natanaėlis, ir reiškia tą patį kaip ir "Dievo dovana".

Šv. Pilypas buvo jo artimiausias draugas, ir tik jo dėka Baltramiejui teko susipažinti su Išganytoju ir vėliau tapti Jo sekeju.

Kartą Pilypas sutiko jį ir tarė: "Mes radome tą, apie kurį rašė Mozė — Juozapo sūnų iš Nazareto". Bet Natanaėlis atsakė pasiepiamai: "Ar gali būti kas gera iš Nazareto?"

Pažymėtina, jog pas žydus Nazaretas buvo laikomas nelabai augštoj pagarbą. Jeigu jį norėdavo žmogų pažeminti arba užgauti, žydai užkirsdavo: "Tai nabagėlis; jis kilęs iš Nazareto!" Nenuostabu, kad ir Natanaėlis taip manydavo, tačiau jo akys tuoj atsivėrė.

Kristus, matydamas ateinantį pas Jį Baltramiejų, pasakė apie Jį: "Štai tikras Izraelitas, kuriame nėra klastos". Reiškia, štai žmogus, kuris teisingas ir geros širdies.

Natanaėlis nustebo ir tarė: "Iš kur mane pažįsti?" O Jėzus, pasinaudodamas Savo antgamtinę žinybę, atsakė: "Pirma ne kaip Pilypas pavadino tave, kuomet buvai po figų medžių, Aš mačiau tave".

Mat, maldos metu žydai paprastai skaitydavo arba mąstydamo po ypač figų medžiais. Galima būtų, kad, Pilypui atėjus, Natanaėlis svarstė gilų dvasišką klausimą, kuris negalėjo būti slepiamas nuo Visąžinančio Kristaus. Ir Natanaėlis, maloniai nustebitas, sušuko: "Mokytojau, tu Dievo Sūnus," ir tuo pačiu pripažino Jį Izraelio karaliumi.

Bet Jėzus atsiliepė: "Kadangi Aš tau pasakiau: Mačiau tave po figų medžių, tu tiki; išvysi dar didesnių už tuos dalykų".

Baltramiejus buvo teisingas, ramus, mąstas ir atviros širdies žmogus. Apaštalų skaičiui jis buvo išrinktas šeštas iš eilės, ir ištikimai ėjo Kristaus pėdomis. Sakoma, kad Baltramiejui teko mirti po bizūnais arba rykštėmis kur yra dabartinė Armenija.

Žinios Iš Lietuvos

Darbininkijos Padėtis Klaipėdos Krašte

Klaipėdos kraštas yra pramoningiausia Lietuvos sritis. Iš visų Lietuvoje registruotų 2287 įmonių, Klaipėdos kraštui tenka beveik pusė — 1151 įmonė. Klaipėdos krašto pramonėje dirba apie 20.000 darbininkų, o kitose Lietuvos dalyse 23.000. Čia pramonei plėstis yra patogiausios sąlygos, nes jūrų kelias iš viso pasaulio lengviausia gauti fabrikams reikalinga žaliava. Mūsų eksportuojamas prekes taip pat patogiau yra apdirbti pačiame uoste.

Nemažas skaičius darbininkų dirba laukų darbus. Jie daugiausia yra atvykę iš Didžiosios Lietuvos, nes vietiniai, trūkstant pramonės įmonėms darbininkų, jau suplūdo į miestus. Kaimuose teliko tik silpniesnieji darbininkai, kurių laukininkai nenori samdyti. Gana daug darbininkų dirba prekybos įmonėse, uoste, prie geležinkelio ir kitose valstybinėse įstaigose.

"Lietuvos Eksporte", "Sandėly", "Balticum" ir tekstilės įmonėse beveik išimtinai dirba lietuviai darbininkai. Darbininkų uždarbis labai nevienodas — nuo keliasdešimt centų iki 3 lt. už valandą. Mažiausia moka tekstilės įmonėse, o daugiausia prie laivų pakrovimo. Bet čia darbas nenuolatini. Taip pat gerai moka "Maistas" ir "Union" — 1 lt. už valandą paprastam darbininkui.

Socialiniai darbininkų

reikalai daug blogiau tvarkomi, negu Did. Lietuvoje, nes čia dar tebeveikia pasenę priekariniai įstatymai. Nenusakytas darbo laikas, šventės, viršvalandžiai ir nenustatytas už juos atlyginimas. Vilkinamas įstatymo priėmimas, kuris sutvarkytų nakties darbus, o taip pat moterų ir nesuaugusiųjų darbą. Darbdaviai neįpareigoti duoti darbininkams apmokamų atostogų. Teisybė, čia yra įsigalėję paprotys duoti darbininkui vieną savaitę per metus atostogų, bet tas priklauso tik nuo darbdavio geros valios. Labai opus yra kompensacijos reikalas, jei darbdavys atleidžia darbininką, pasamdyt, ilgesniam laikui.

Darbininkų draudimas nuo ligos, invalidumo, senatvės ir nelaimingų atsitikimų taip pat nevyksta išai sutvarkytas. Į draudimo įstaigą atėjus darbininkui susidaro įspūdis, kad įstaiga doro tik labdarinę darbą, o ne pareigą atlieka. Čia tenka atlikti didžiausius formalumus, kurie įveikia ir kančiausia žmogų.

Mokestis visų darbininkų suskirstytas į kategorijas pagal uždarbį. Draudimo mokestį pagal naują tvarką darbininkai moka 1/3, darbdaviai 2/3. Žemiausios kategorijos darbininkai moka per savaitę 1,60 lt., o aukščiausios — 7,40 lt. Prie aukščiausios kategorijos priskaitomi tie darbininkai, ku-

rie uždirba per mėnesį ne mažiau 330 lt. Susisieki-mo ministerijos darbininkai turi savo atskirą draudimo kasą.

Bedarbiai registruojami Klaipėdos miesto darbo biržoje. Bet čia registruojami tik tie darbininkai, kurie turi krašto gyventojų pažymį. Lietuvių darbininkų, net ir visas sąlygas atitinkančių, registravimas apskritai nėra. Darbo biržoje užregistruotieji laikomi apdraus-tais nuo nedarbo. Jiems mokamos nustatytos be-darbiams pašalpos 12—25 lt. per savaitę. Nevedu-siems pašalpų mokėjimas labai suvaržytas: reka-laujama, kad mieste būtų išgyvenę 10 metų. Moka-moji pašalpa nedidelė — 6,50 lt. per savaitę. Darbo biržai lešos skiriamos sa-matos keliu Direktorijos, Miesto Tarybos ir Drau-dimo įstaigos. Laukų dar-bininkai nedarbo atsitiki-mie nedraudžiami. Jie yra draudžiami tik nuo ligos. Registruotas bedarbis u-s aprūpina darbu Direkto-rija per apskrityų savival-dybes, organizuodama ma-tyms viešuosius darbus. Bedarbiams pašalpas pra-dėda mokėti lapkričio mė-nėsį. Nuo balandžio mėn. 1 d. viešieji darbai ir pa-shalpų mokėjimas sustab-domi. Per paskutiniąsias dvi žiemos bedarbių šelpi-mo rūpinosi ir Susisieki-mo ministerija, organi-zuodama uoste ir prie ge-ležinkelio viešuosius dar-bus. Uostas per paskutinį sezoną išmokėjo viešie-siems darbams daugiau 300.00 lt.

Butų klausimas Klaipė-dos mieste yra visai nepa-kenčiamas. Dabar dar trūksta mažiausia 900 bu-tų. Butai yra labai bran-gūs ir darbininkams ma-žai prieinami. Darbinin-kai gyvena daugiausia už-miestyje. Nei įmonės, nei Miesto Taryba šiuo reika-lą nesirūpina. Butų reika-lą dar padidina ir polici-jos parėdymas, kuriuo draudžiama viešam bute gyventi dviem šeimom arba svetimiesiems žmonėms. Kai kurie darbininkai gy-vena net kelios dešimtys kilometrų nuo miesto ir kas rytas važinėja trauki-niu ir dviračiais.

Darbininkų organizaci-joms — Gewerkschaftbün-dui ir Gesamtverbandui vadovauja vokiečiai. Tačiau didžiausia organi-zacija — Darbininkų ir a-matininkų susivienijimas, kuri turi apie 7000 narių, yra susipratusių lietuvių darbininkų profesinė or-ganizacija. Savo tradici-jas ši organizacija kildina iš 1919 m. įsteigtos Dar-bininkų, Remesininkų ir Mažamečių partijos. Šian-dien ši organizacija pla-čiai veikia ir turi įvairias kultūrinės įstaigas ir sek-cijas: "Kultūros židinį", sporto "Židinį", liaudies universitetą ir darbininkų teatrą. Susivienijimas su-darinėja kolektyvines su-tartis, kurioms apsaugo darbininkų reikalus. Ne-darbo metu šelpia savo narius, kuriems dėl for-malinių ar politinių prie-žastų nepavyksta įsire-gistruoti Darbo biržoje. Tokių šelpiamų per sezo-ną kartais susidaro iki 1000. Susivienijimas ri-pinasi liuosininkais ir ku-

mečiais, kurių apie 80% yra iš Did. Lietuvos. Dėl blogos liuosininkų teisinės padėties neįmanoma tin-kamai sutvarkyti jų san-tykius su darbdaviais, su-darant kolektyvines su-tartis. Jų butai labai blo-gi: statyti dar prieš karą ir daugely vietų neremon-tuoti.

Susivienijimas įgauna vis didesnį pasitikejimą darbininkų sluoksniuose. Jis eina tautiniais lietu-viškais keliais, keldamas pajūryje darbininkų kul-tūrinę ir ekonominę ge-rovę. Jis palaiko ryšius su visos Lietuvos darbi-ninkija, kuriuos jungia viena ir toji pati meilė sa-vajai tautai ir savajam pajūriui.

LIETUVOJE PRADĖTOS STATYTI DIDŽIAUSIOS PABALTĖJE KLINIKOS

Liepos mėn. pabaigoje, Kaune, Eivienų gatvėje įvyko V. D. Universiteto klinikų rūmų kertinio ak-mens pašventinimo iškil-mės. Iškilmėse dalyvavo ministeris pirmininkas J. Tūbelis, susisiekimo mi-nisteris Stanišauskas, švietimo ministeris Ton-kūnas, vice - ministeris Indriūnas, burmistras Merkys, daug profesorių ir kitų svečių. Šventinimo apeigas atliko Arkivysku-pas Metropolitąs J. Skvi-reckas.

Iškilnių metu buvo pa-sakyta daug kalbų, o ran-govai Gudinskis ir Ilgovs-kis ta proga Ginklu Fon-dui paaukojo 1000 litų. Naujų klinikų sklypas užima 12 ha, ant kurio ir yra statomas klinikų kor-pusas, t. y. 6 namai. Cen-trinis klinikų namas bus 7 aukštų. Pagal sutartį klinikų statyba iki stogu-turės būti pastatyta iki gruodžio mėnesio. Tai bus didžiausias pastatas ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Pabaltėje. Prie šios kli-nikos statybos dirbs apie 1000 darbininkų. Tsb.

LAZDIJAI

Nusausino Pievas

Nėdoli nuo Lazdijų esan-čios, apie 1000 ha, Kemp-nių pievos, praėjusiais metais buvo baigtos nusausinti. Kur prieš kels metus buvo didžiausios balos, dabar, pagilinus Kirsnos upelio vagą ir iš-kasus keliolika griovių, klampynė pasidarė sausa. Ūkininkams, turinties sias pievas, jų nusausini-mas atneš nemažą nau-dos, ir dabar tų vietų ū-kininkai gražiai verčiasi pieno ūkiu, net grietinės nugriebimo punktą įsistei-gė.

Šiais metais jauciama didelė pašarų stoka. Ūki-ninkai nusiskundžia, kad turėsią parduoti dalį gy-vulių, nes visų neiššer-sia. Per praėjusius tū-ris gyvulių kaina buvo gerokai nukritusi.

SIŲ METU DERLIUS TURGUJE

Liepos mėn. 29 d. daugė-lis ūkininkų į turgų atve-žė šiurmetinių rugių, kvie-čių ir miežių. Už rugių centnerį mokėjo 10 Lt., o už kviečių ir miežių po 14 litų. Turguje taip pat pa-sirūdė pavidolai ir obu-liai.

PAMINKLAS KAIMO 'DARAKTORIUI'

Rusų priespaudos lai-kais, o taip pat ir spau-dos draudimo metu, kada lietuviškas spausdintas žodis buvo visiškai suvar-žytas, kada už kiekvieną lietuvišką raidę buvo plie-kiama bizūnais ir nagai-komis, vis dėl to atsirado žmonių, kurie to nepa-bijojo ir uoliai stoji ginti lietuviško žodžio ir lietu-viško spausdinto rašto. Kaimuose pradėjo veikti slaptos mokyklos, kurias šiandien prisiminus kaž-kaip darosi liūdna ir skau-du.

Liaudis — atspariausias Lietuvos elementas. Ji, trokšdama mokslo, pati susirado tuos mokytojus, kurie paprastai buvo vadinami "daraktoriais". Jais buvo kiek pamokyti kaimo žmonės. Jie eidavo iš kaimo į kaimą ir slapta vaikus mokė skaityti ele-mentorių. Ne vienas tok-sias kaimo "daraktorius" buvo caro žandarų suim-tas ir ištremtas į Sibirą.

Jaunesnioji karta apie kaimo "daraktorius" ma-žai ką ir nežino, tačiau se-diesnioji juos puikiai at-mena. Šiomis dienomis ke-liolika inteligentų nutarė savo mokytojų — "darak-toriui" pastatyti pamink-lą. Jis bus pastatytas di-deliame švietėjiui Kazimie-rui Jagminui. Šis slaptasis liaudies mokytojas vaik-čiodavo iš kaimo į kaimą ir išmokė šimtus vaikų. Mirė jis sulaukęs gilios senatvės. Ne kartą Jagmi-nas smarkiai nukentėjo ir nuo vietos rusų žan-darų. Šio paminklo projek-tą jau padarė skulptorius Menčinskas. Jis bus pa-darytas iš balto dirbtinio marmuro. Apatinėje pa-minklo dalyje bus nema-žas bareljefas, kuriame bus elementorius ir vie-nas vaizdas kaip senukas su knygomis keliauja iš kaimo į kaimą šviesti liaudies. Viršutinėje pa-minklo dalyje bus padėtas toksai užrašas: "Kazimie-rui Jagminui, tauriam ir garbingam kaimo darak-toriui". Paminklas bus pa-statytas Mažeikių apskr. Knibiškių senose kapinė-se. Tai bus bene pirmutis paminklas tokiame slap-tam kaimo mokytojui. Statyba prasidės dar šią vasarą. Tsb.

Sintautu val. (Šakių ap-skrityj) Voverių kaime, liepos 20 d. mirė visą sa-vo gyvenimą dirbęs pas ūkininkus darbininkas Petras Paplauskas. Tris-dešimt metų iki mirties Paplauskas tarnavo pas Orintienę Voverių kaime. Ūkininkė Orintienė mi-lusi savo sąžiningą ūkve-dį ir ligamitį darbininką, jam susirgus, gydė o nu-mirusį labai iškilmingai palaudojo.

MIRĖ 103 METU ŽEMĖS ŪKIO DARBININKAS

Petras Paplauskas gimė 1833 metais ir Sintautų apylinkėje už jį senesnio žmogaus nebuvo. Paplau-skas buvo žinomas kaip geras darbininkas ir sąži-ningas žmogus. Nors jis turėjo 103 metus amžiaus, buvo dar tvirtas ir atlik-davo visus smulkesnius darbus.

NAUJOS PRAMONĖS ĮMONĖS LIETUVOJE

Lietuva iki Didžiojo Ka-ro buvo grynai žemės ū-kio kraštas. Pramonei kurtis ir klestėti rusų val-džia statė įvairių kliūčių, nes Lietuva buvo jau iš anksto numatoma kaip būtinio karo veiksmų vie-ta. Rusai numatė, kad Lietuva galės būti ir prie-šo (vokiečių) okupuota. Todėl neleido steigti pramonę, kad priešui neatit-ektų turtingas kraštas ir, kad pramonės įmonės ok-upantai nepanaudotų ka-ro reikalams. Kaip dabar žinome, tai rusų numaty-mas buvo gana pamatuo-tas.

Todėl, Lietuvai Nepri-klausomybę atgavus, at-sidarė plati dirva ir dide-li galimūnai įvairioms pramonės įmonėms steig-tis. Tie galimūnai ir da-bar, po 18 metų, nėra pil-nai išnaudoti: Trūko kapi-talų ir žinovų. Eilę metų pramonė kūrėsi netvar-kingai. Kai kuriu vieno-dos rūšies įmonių isikūrė-perdaug ir jos dėl nesvei-kos konkurencijos turėjo skursti; kitų įmonių buvo per mažai. Pastaraisiais laikais valdžia stropiai prižiūri įmonių kūrimosi tinklingumą. Neleidžia steigti įmonėms, kurios galėtų kenkti jau esan-čioms įmonėms; skatina į-vairiais palengvinimais naujų pramonės šakų kū-rimasi.

Blogiausia sekėsi stiklo fabrikams, nes nebuvo tos srities specialistų. Iš įsis-teigusių penkių stiklo fa-brikų išsilaikė tikait vienas — "Aleksotas". Ketu-ri užsidarė. Langams stik-lo gamyba nebuvo ir pra-dėta.

Kadangi stiklo paklausa nėra jau tokia maža, be-to, pastebimas Lietuvoje ekonominės būklės gerėjimas, tad šiandien vėl at-sirado grupė asmenų, ku-riems yra duoti leidimai statyti du naujus stiklo fabrikus.

Pramoninkų tarpe šiuo metu gyvai svarstomas klausimas statyti ir tokį stiklo fabriką, kuris stik-lus gamintų tik langams. Esa, šio fabriko steigimas jau yra pribrendęs reika-las. Tačiau čia susiduria-ma su kaurikais sunku-mais, nes pastatyti tokį fabriką, reikėtų investuo-ti apie porą milijonų litų.

Dar jaučiamas trūku-mas ir lentpiuvių; sten-giamasi lentpiuvių tinklą taip išplėsti, kad jos galė-tų aptarnauti visas Lietu-voje vietas. Todėl dabar į-vairiose vietose steigia-mos mažesnės lentpiuvės.

Prekybos departamentas šiais metais yra išdavęs apie 200 leidimų naujoms lentpiuvėms įsisteigti. Tarp tų naujų įsisteigu-sių lentpiuvių žymesnės yra Onuškių, Semeliškių, Zarasų ir Telsių, kurios apdirbinės tik eksportinį mišką. Kitos lentpiuvės dar nėra galutinai įren-gtos, tačiau jau ir dabar daugelyje dirbama. Šiose visose lentpiuvėse nuolati-niais padieniais darbinin-kais dirba apie 200 darbi-ninkų. Tsb.

KELIONĖ I LIETUVĄ

SVEDU AMERIKOS LINIJA

BALTASIS SVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatiniis susisiekimas

NEW YORK-KLAIPEDA

(Per Gothenburgą, Svediją)

Laivų išplaukimai iš New Yorko

GRIPSHOLM	Rugsėjo 4
KUNGSBOLM	Rugsėjo 14
DROTTNINGHOLM	Rugsėjo 23
GRIPSHOLM	Rugsėjo 30

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivokortę ten ir atgal

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainoraščio. Gausima nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

Swedish American Line

154 Boylston St., Boston, Mass.

PER PENKMETĮ BUS IŠSKIRSTYTI PASKUTINIAI KAIMAI LIETUVOJE

Ligi šių metų išskirstyta 5,584 kaimai, sudaryta 1,390,940 ha žemės plotas ir 174,516 atskirų sodybų. Dar yra likę skirstyti per ateinantį penkmetį iš viso 550,000 ha žemės kaimų. Tuos kaimus numatoma išskirstyti apie ateinantį penkmetį, būtent, 1937 — 1941 metais. Šiomet tie darbai vykdomi jau 19 metai.

Kaip numatyta žemė-tvarkos darbų penkmečio plane, šiemet bus išskirs-tyta 101,000 ha kaimų ir sudaryta 10,960 naujų ūkių. Skirstomi tie kaimai kurių prašymai paduoti 1928 — 1930 metais. 1931 metais numatyta išskirs-tyti 105,000 ha kaimų ir sudaryti 11,090 naujų ūkių. Bus skirstomi tie kai-mai, kurie padavė 1931—1932 metais prašymus 1930 metais numatyta iš skirstyti 107,000 ha kai-mų žemės ir sudaryti 11,760 naujų sodybų. Bus vykdomi 1933—1934 me-tais paduoti prašymai 1940 metais numatyta iš skirstyti 112,000 kaimų ir sudaryti 13,400 sodybų 1941 metais numatyta iš skirstyti visus likusius kaimus, bendro ploto 115,000 ha žemės ir sudaryti 13,140 naujų sodybų. 1941 metais tikimasi išskirsty-ti visus tuos kaimus, ku-rių prašymai paduoti iki 1936 metų, o paskutiniiais metais — kurių po 1931 metų paduoti prašymai. Tam tikrais atsitikimai-kai kurie kaimai skirsto-mi ir be eilės. Tokios iš-imtys daromos pademark-linijo ir tų vietų gyvento-jams, kur vykdomi melio-racijos darbai. Tsb.

NIDOS SKLANDYMO MOKYKLĄ LANKO IR UŽSIENIEČIAI

Šiomet per išleidžiamuo-sius egzaminus C pilotų vardui išgyti, be lietuvių baigė ir keli užsieniečiai.

Siuo metu mokykloje e-sama 35 mokinių. Jų tar-pe vienas čekas liko baig-ti mokslą. I sezono paba-ga, atėjus vėjuotesnėm dienoms, be kurių sklan-dymo mokslas neįmanomas, laukiama dar dau-giau užsieniečių. Tsb.

A. L. R. K. Federacijos Kongreso Rezoliucijos,

(PRIIMTOS RUGP. 24 IR 25 D., Š. M., LAWRENCE,
MASSACHUSETTS).

EUCHARISTINIS KONGRESAS

Sekamasis Pasaulinis Eucharistinis Kongresas įvyks Budapešte, Vengrijoje geg. 25 — 28 dienomis 1938 m. į kurį suvažiuos iš visų kraštų tikintieji pagerbti savo Karalių Šventoje Eucharistijoje. Jau ruošiasi ir Lietuva dalyvauti. Tebūnie ta šventė viso pasaulio lietuvių suvažiavimas. Pasaulio lietuviai temini Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimtmetį — Garbinant Eucharistinį Kristų ir dėkojant Aukščiausiam už tautos nepriklausomybę.

Federacijos 26-tasis Kongresas nutaria 1938 metais rucsti Katalikų lietuvių ekskursiją į Eucharistinį Kongresą Budapešte. Tą ekskursiją sujungti su Lietuvos atlankymu minėti 20 metų valstybės savarankiskumą. Kongresas paveda valdybai organizuoti tokią ekskursiją.

Kongresas nuosirdžiai dėkoja Garbingajam Svečiui iš Lietuvos J. E. Vyskupui M. Reiniui, kuris maļonėjo atvykti į Federacijos XXVI kongresą, atlaikyti pontifikalines šv. mišias, pasakyti pamokslą apie Katalikų Akciją, pasakyti kalbas per radio ir Kongreso posėdžiuose apie aktualius socialinius ir darbininkų klausimus. Kongreso dalyviai Jo Ekscelencijos turiningu kalbu ir jo dalyvavimą jų tarpe neužmirš ir pažada, kad dar didesnę energiją varys mūsų visuomenės organizavimo, katalikiško apaštalinimo ir tautybės palaikymo darbe. Federacijos Kongresas, atsizvelgdamas į Jo Ekscelencijos nuopelnus mūsų tautai ir Lietuvos katalikų organizuotajai visuomenei ir, atsimindamas malonų atsilankymą į Kongresą, J. E. Vysk. M. Reinį pakelia Garbės Nariu.

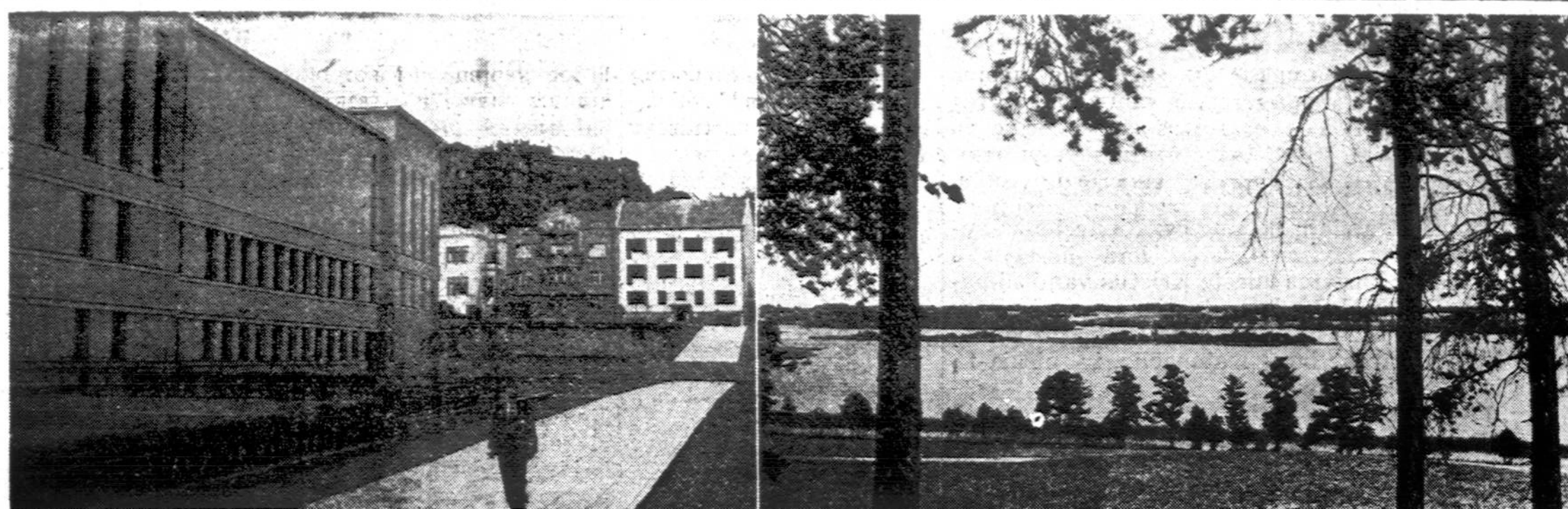
Išklausius Dr. Antano Rakausko referato ir J. E. Vyskupo M. Reinio kalbos ir diskusijų socialiniais klausimais, ALRK Federacijos Kongreso dalyviai mato gryną reikalą energingai raginti pirmoje vietoje Federacijos skyrius ir auskričius, o ir visas prie Federacijos priklausančias draugijas ir organizacijas, kad rūpintų socialinių klausimų sėrendimą, kad visais galimais būdais būtų populizuojami Popiežių enciklikų "Rerum Novarum" ir "Quadragesimo Anno" dėsniai, kurie nustato kelius į socialinio teisingumo įvykdymą. Kongresas paveda centro valdybai sudaryti komisiją bent iš 3 asmenų, kuri specialiai rūpintų socialiniais klausimais, sudarvntu plana skyrių veikimui ir gvildentų tuos reikalus mūsų spaudoje.

Išklausius kun. K. Urbonavičiaus referato apie tai, ką davė mūsų tautai krikštas, kongresas ragina lietuvių kolonijas kiek galima iškilingiau minėti Lietuvos krikšto 550 metų sukaktuves.

Kongresas reiškia pageidavimą, kad kolonijose būtų steigiami visuomeniniai studijų rateliai, kuriuose būtų ruošiami katalikų akcijai veikėjai ir kuriuose būtų dėstoma ir diskusuojama socialiniai klausimai. Taip pat rengti tais klausimais paskaitų ciklų.

Federacijos Kongresas randa nepriimtiniu Tarybos nutarimą šaukti Kongresą tik kartą į 2 metus. Šis Kongresas pasisako, kad kongresai ateity turi būti šaukiami vieną kartą į metus.

Pageidaujama, kad visos Lietuvių Katalikų idėjinės organizacijos šauktų savo seimus bendrai su ALRK Federacijos Kongresu. Kongresas įpareigoja

Gražioji Lietuva: 1) neseniai pastatyti Vytauto Didžiojo Muziejaus rūmai (kairėje), 2) gražioji Zarasų ežeringoji apylinkė, kuri sužavi ne vieną Europos turistą.

Federacijos Centro valdybą tuojau po šio kongreso pranešti apie šį pageidavimą visoms Lietuvių Katalikų idėjinėms organizacijoms.

Federacijos Kongresas prašo Gerb. Klebonų steigti spaudos platintojų ir korespondentų ratelius savo parapijose.

Federacijos Kongresas užgria centro valdybos ligšiolinį nusistatymą visomis galimomis priemonėmis dirbti dėl Vilniaus atvadavimo ir dirbt per Federaciją ir jos skyrius.

Kongresas nutaria steigti Amerikos Lietuvių Muziejų. Tokiam muziejui vieta numatoma Marianopolio Kolegija. Valdybai pavedama dėl to susitarti su Kolegijos vadovybe.

Kongresas mato reikalo paraginti veikėjus susirūpinti visuomenės blaivinimo reikalu ir taip pat ragina Liet. Kat. Blaivininkų Sąjungą gaivinti savo veikimą ir centre ir skyriuose, o kur tokių skyrių nėra, juos suorganizuoti.

Kongresas dėkoja Kunigų Vienybei, kad ji pakvietė Amerikon J. E. Vyskupą M. Reinį, įnešusi į mūsų visuomeninį veikimą daug gyvumo ir taip pat kun. J. Balkūnui ir kun. Pr. Jurui už surengimą maršruto ir už išgarsinimą Amerikos katalikų spaudoje.

JAUNIMO REIKALU:

Kongresas dar sykį pakartodamas lietuvių katalikiškosios visuomenės nuolatinį rūpinimąsi savo jaunimo reikalais iš širdies kreipiasi į visuomenės vadus, ypač į parapijų klebonus, prašydamas organizuoti mūsų jaunimą į centralines organizacijas: L. Vysčius, Kat. Studentų ir Profesionalų Sąjungą, ALRKS., Moterų Sąjungą ir Lietuvių R. K. Darbininkų Sąjungą, kas geriau užtikrintų nepažalotą katalikų bei ir lietuvių ateitį Amerikoje.

Kongresas nutaria, kad kiekvienais metais būtų surengta jaunimo savaitė. Kad sėkmingai pravesti tokios savaitės programą, į jos surengimo talką kviesti gerb. kunigus, visuomenės veikėjus, centralines organizacijas ir spaudą.

Kongresas užgria praeito Kongreso nutarimą dėl šv. Žemės atstovybės ir prašo kun. D. Mikšio tęsti finansų kėlimo darbą. Fondą pavedame globoti ir prižiūrėti J. E. vysk. Teofilui Matulionui Kaune, tarpininkaujant kun. A. Linkui Amerikoje.

Federacijos skyriai prašomi rengti nors po vieną parengimą į metus Centro naudai.

Kongresas yra nuosirdžiai dėkingas šv. Pranciškaus parapijai, Federacijos vietos skyriui, o ypač klebonui gerb. kun. Pranciškui M. Jurui už šaunų kongreso, jo iškilnių surengimą ir ypač už suorganizavimą radio valandos, per kurią buvo transliuojama kongreso programos dalis.

Detroito Žinios

ŠV. PETRO PARAPIJA

Šios parapijos piknikas kuopuikiausiai pasisekė. Oras buvo patogus. Žmonių privažiavo iš visų Detroito dalių, ir visi buvo užganėdinti šios parapijos darbininkų patarnavimu. Visko pritrūko, nes buvo nepaprastai didelis būrys žmonių, iš kurių atrodė, kad Detroito geri laikai. Ne taip buvo kaip keletą metų atgal per bedarbę, kada žmonės ir vienuopiknikuose vaikščiojo nuiliūdę, nes maža ką turėjo del pasilinksminimo. Šios parapijos klebonas

nori per laikraštį "Darbininką" nuosirdžiai padėkoti visiems atsilankiusiems, o ypač tiems, kurie pasidarbavo šio pikniko pasisekimui. Parapija gavo gražaus pelno, o visa publika daug linksmybės. Sekanti tikėtai gavo dovanas: 72, 1056, 1801.

Sekmadienį, rugp. 29 d., užsibaigė vasaros pamaldų tvarka. Dvejos šv. mišios bus apleistos ir pasidarbė, kada žmonės ir vienuopiknikuose vaikščiojo nuiliūdę, nes maža ką turėjo del pasilinksminimo. Šios parapijos klebonas

met, turėdavom ketverus šv. mišias, ir daug daugiau lankėsi kaip kitais metais. Tas parodo, kad patarnavimas žmonėms yra reikalingas.

Pamaldi senutė p. Žilinskienė, kuri jau virš šimto metų senumo sutiko nelaimę: praeitą savaitę parpuolė ir smarkiai susitrenkė. Nors sunkiai buvo susirgus, bet buvo jai dar sunkiau pergyventi nuo negalėjimo atsilankyti išklaudyti šv. mišių. Tai tikrai pavyzdžio pamaldumo moteris. Nedaug yra tokių pasaulyje. Kaip brangus toks gilus tikėjimas. Tai yra tikėjimas mūsų tėvelių. Deja, kiek daugiau jau yra nuo jo atšalusų.

Šią savaitę susituoks L. Petraitis su Ruth Vizgerda. Po vestuvių išvažiuos trumpoms povestuvinėms atostogoms. Sugrįžę apsigyvens šios parapijos rybose. Linkime geriausios laimės.

Praneša tėvai pp. Pukevičiai, kad jų dukrelė Joana pasižadėjus apsivesti. Vestuvės įvyks trumpoj ateity.

Jau neužilgo prasidės katekizmo mokyklos pamokos. Kadangi šv. Petro parapijoje nėra lietuviškos mokyklos, todėl klebonas ragina visus lietuvius tėvelius leisti savo vaikučius, kur tik galima, lietuviška mokyklą. Tokias mokyklas turi šv. Jurgio ir šv. Antano par. Abi labai geros mokyklos. Sesutės labai prižiūri vaikučius ir įkvepia doros ir lietuviybės supratimą. Kur negalima, leisti vaikučių į minėtas Seserų vedamas mokyklas, prašome leisti į šv. Petro katekizacijos pamokas. Šiais metais turėsime net dešimt mokytojų. Visos mokytojos yra public school mokytojos, ir geros katalikės, kurios patarnaus šiai parapijai. Tegul nelieka nė vienas lietuvis vaikutis nesilankąs į katalikišką mokyklą arba katekizacijos pamokas.

Šį sekmadienį įvyks didelis piknikas, rengiamas šv. Antano parapijos, Sesučių naudai. Žinoma parapijai yra sunku užlaikyti mokytojas Sesutės, todėl prašomi visi Detroitiečiai paremti Sesutes. Tą pačią dieną bus ir Dainų piknikas, šv. Jurgio parapijos, Birutės darbe. Du geri pasilinksminimai. Paremkime.

LIETUVOJE GAMINA ARABAMS RAŽANČIUS

LIETUVOS GINTARO PRAMONĖ

Kas tik nuvažiuoja į Palangą vasaroti, tas mato keletą gintaro parduvėjų ir dirbtuvių. O gintariniai papuošalai Lietuvoje yra labai paplitę. Net ir kunigaikštienė Birutė turėjusi "ant balto kaklo gintaro šniūrelį". Pasi-taikė proga pasikalbėti su pačiais mūsų gintarinių daiktų gamintojais. Pluoštelis žinių apie gintarą ir gintaro pramonę Lietuvoje čia ir teikiama.

Bendros žinios apie gintarą. Gintaras yra senovės medžių suakmenėjusi smala. Gintaras tirpsta prie 287 C., sunkiai praleidžia elektros srovę ir šilumą; dega skaisčia liepsna su dūmais ir leidžia malonų kvapą. Gintaras tik truputi sunkesnis už vandenį, dėl to jūros bangos dažnai jį išplauna. Gintaras minkštas, trapus ir lengva poliruoti.

Nors gintaro randama ir kitur, bet tikrasis ir geriausias gintaras randamas tik Pabaltijy. Be to, šalia gintaro yra randama panašų ir giminę gintarą sakų — gedanito, glesito ir kt.

Kai kuriose pajūrio vietose vandens srovė iš sausumos gintarą suplovė į jūrą, iš kur dabar jūros bangos audros metu gintarą išmeta ant kranto.

Kuriose vietose Lietuvoje randama gintaro. Gintaras randamas visame Lietuvos pajūryje, bet dar ties Varniais, Platelių ežere, Klaipėdos ir Palangos apylinkėse. 1931 m. Utenos apskr. Aluntos valsčiu. Šunakonių km. ūkininkai ardami laukus išarė apie 700 gr. svorio gintaro gabalų. Prieš karą Tiškevičius Palangos apylinkė iškasęs kelis centnerius gintaro.

Jūra gintaro išmeta tik dalį, o šiaip gintaras kasamas iš žemės. Vidutiniškai per metus visame pasaulyje gaunama gintaro 600.000 kg. Pabaltijy gaunama devynios dešimtys visame pasaulyje gaunamo gintaro. Didž. Lietuvos pajūryje kasmet surenkama apie 3—5 centnerius gintaro.

Palangiškiai gintaro pramonininkai pasakoja, kad prieš didįjį karą gintaro prekyba gerai ėjusi su Rusija, Turkija, Persija ir Tolimaisiais Rytai.

Karo metu gintaro prekyba buvo visai sustojusi. 1918 m. Palangą latviams valdant šiek tiek gintaro

dirbinių buvę galima par-duoti Anglijai ir Amerikai. 1922 m., kai Palanga buvo gražinta Lietuvai, tai gintaro prekyba gerai ėjusi vidaus rinkoje. Ypač daug gintaro pirkdavo į Lietuvą atvažiaavę Amerikos lietuviai.

— Blogiausia esą tai, — sako Lietuvos gintaro pramonininkai, — kad Lietuvoj trūksta gintaro žaliavos: žaliava reikia gabenti iš Vokietijos. Už Karaliaučiaus, Palmininkuose, vokiečiai esą įtaisę dideles gintaro kasyklas, o Karaliaučiuje yra gintaro dirbtuvės. Kasyklas eksploatuojanti akcinė bendrovė, valstybei dalyvaujant. Karaliaučiaus gintaro dirbtuvėse dirbą 600 darbininkų. Vokiečiai turi gintaro atstovybės visuose Europos ir Azijos centruose.

Vokiečiai griežtai draudžia mūsų šalies gintaro pramonininkams savo gaminius Vokietijoje parduoti. Karaliaučiaus gintaro kasyklų atstovas buvęs atvažiaavęs Palangon ir grasinęs neparduosias gintaro žaliavos, jei Lietuvos pramonininkai pradėsia konkuruoti Vokietijos gintaro pardavėjams. Palangoj yra gintaro specialistų darbininkų apie 100 žmonių ir Lietuvoje pamaminti gintaro dirbinių esą 10% priesni, negu Vokietijos dirbiniai.

Taveris ir Fridmanas yra didžiausi gintaro pramonininkai, Klaipėdoj turį fabriką, kuriame dirba apie 60 darbininkų. Jie dirba eksportui į Rytus. Gintaro dirbiniai bardo-dami Sirijoje, Beirute, Damaske, Egipte, Bagdade ir kitur. Palangiškiai gintaro specialistai gamina daugybę rožančių arabams mahometonams. Mat, mahometonai tiki, kad gintariniai rožančiai turi ypatingos reikšmės malalai ir todėl Arabijoje ir kitur labai daug išparduodama mahometoniškų rožančių. Minimi rožančiai yra po 99 ir 33 poteriūs.

Kai kas spėja, kad Kuršių Neringoje, Lietuvos pajūrio perle, esą nemaža gintaro žemė. Tačiau rimtais moksliniais tyrimais šie spėjimai dar kol kas nepagrįsti. Reikia manyti, kad ateityje šie spėjimai bus patikrinti, juo labiau, kad jie atrodė realūs. Tsb.

Veiklioje ir stiprioje jaunystėje yra įrašyta ilga ir laiminga senatvė.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ
MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernas ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

**Brockert's
ALE**

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271